

T.C.
GAZIANTEP ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM YÖNETİMİ, TEFTİŞİ, PLANLAMASI VE EKONOMİSİ
ANABİLİM DALI

BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ'NİN OKULLARDA
KULLANIMINA İLİŞKİN YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN
DEĞERLENDİRİLMESİ

MEHMET SİDDİK BALKAYA

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. HABİB ÖZGAN

GAZIANTEP
EYLÜL 2017

TEZ ONAY SAYFASI

Öğrencinin Adı ve Soyadı : Mehmet Sıddık BALKAYA
Üniversite : Gaziantep Üniversitesi
Enstitü : Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Anabilim Dalı ve Program : Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması ve Ekonomisi
Tezin Başlığı : Bilgi ve İletişim Teknolojileri'nin Okullarda
Kullanımına İlişkin Yönetici ve Öğretmen Görüşlerinin
Değerlendirilmesi
Tezin Savunma Tarihi : 08/09/2017

Bu tezin Yüksek Lisans tezi olarak gerekli şartları sağladığını onaylarım.

Prof. Dr. Zeynep HAMAMCI
Enstitü ABD Başkanı

Bu tez tarafımda okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir Yüksek tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Habib ÖZGAN
Tez Danışmanı

Bu tez tarafımızca okunmuş, kapsam ve niteliği açısından bir Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri:

Doç. Dr. Habib ÖZGAN

Yrd. Doç. Dr. Aykar TEKİN BOZKURT

Yrd. Doç. Dr. Muhammet BAŞ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Onayı

Doç. Dr. M.Fatih ÖZMANTAR
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde, bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

İmza:

AdıveSoyadı: Mehmet Sıddık BALKAYA

Öğrenci Numarası: 201628934

Tezin Savunma Tarihi: 08.09.2017

ÖZET

BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ’NİN OKULLARDA KULLANIMINA İLİŞKİN YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Mehmet Sıddık BALKAYA

Gaziantep Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Eğitim Yönetimi Teftişi Planlaması ve Ekonomisi Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Habib ÖZGAN

Yüksek Lisans Tezi,sayfa, Eylül 2017

Bu araştırmanın amacı Bilgi ve iletişim Teknolojilerinin okullarda kullanılmasına ilişkin yönetici ve öğretmenlerin görüşlerinin değerlendirilmesidir. Dünya genelinde birçok ülkede Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) okullarda etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Ülkemizde de okullarımızın teknolojik alt yapısı günden güne gelişerek yeni projeler üretilmektedir. Bu nedenle yönetici ve öğretmenlerin bu konudaki görüşlerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu ilkokul, ortaokul ve lise düzeylerinde görev yapan yönetici ve öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırmada nicel boyutta yönetici ve öğretmenlere “Bilgi ve iletişim teknolojilerinin okullarda kullanımına ilişkin yönetici ve öğretmenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi” tutum ölçeği uygulanmıştır. Katılımcıların çoğunluğu Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) kullanımını, öğretim programlarının amacına ulaşması açısından yararlı gördüğünü belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Teknoloji Liderliği, Teknoloji Okur-yazarlığı, Bilgisayar Destekli Eğitim.

ABSTRACT**PRIMARY SCHOOL ADMINISTRATORS' PERCEPTIONS OF TEACHERS
REGARDING THEIR ROLES OF TECHNOLOGY LEADERSHIP**

Mehmet Sıddık BALKAYA

Gaziantep University, Graduate School of Social Science

Department of Primary Education

Supervisor: Doç. Dr. Habib ÖZGAN

Master Thesis,pages, September 2017,

The aim of this research is to evaluate the views of managers and teachers on the use of Information and Communication Technologies in schools. Information and Communication Technology (ICT) is used effectively in schools in many countries around the world. In our country, the technological infrastructure of our schools develops day by day and new projects are produced. For this reason, it is aimed to evaluate the opinions of managers and teachers in this respect. The study group consisted of administrators and teachers working at primary, secondary and high school levels. In the study, a Likert scale was applied to the managers and teachers in the quantitative dimension "Evaluation of the views of managers and teachers about the use of information and communication technologies in schools". The majority of participants indicated that they saw the use of Information and Communication Technologies (ICT) as beneficial for the purpose of their curricula.

KeyWords: Technology Leadership, Technology Literacy, Computer-Based Instruction

ÖNSÖZ

Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) hızlı bir şekilde ilerlemekte ve her geçen gün gelişmektedir. Bu teknolojik değişimden tüm alanlarda olduğu gibi okullarda etkilenmektedir. Eğitime yansıyan teknolojik değişim ve gelişmeler bu teknolojiyi kullanan öğretmen ve öğrenciyi de etkilemektedir. Çünkü geleneksel öğretim yöntemleri değişmek zorunda kalmakta ve eğitimde yeni yöntemlerin geliştirilmesi, öğrencilere yeni bilgi ve becerilerin kazandırılmasının önemini ortaya çıkarmaktadır. Okullarımızda teknolojinin etkisiyle eğitim sistemi ve öğrencilerin öğrenme alışkanlıkları da değişmektedir. Bu değişiklikler öğretim programlarını da etkilemekle beraber bilgiye ulaşmada teknolojiyi etkili bir biçimde kullanabilen, bilgi üreten nitelikli bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedir. Dolayısıyla BİT'n okullarda kullanımı, eğitimle bütünleştirilmesi ve öğrencilere aktarılmasında yöneticilere ve öğretmenlere büyük sorumluluklar yüklemektedir.

Yüksek lisans öğrenimim sırasında ve bu araştırmanın her aşamasında bana yol gösteren, hoşgörü ve sabırla yaklaşan, desteğini esirgemeyen bütün hocalarıma en içten dileklerle teşekkür ederim.

Mehmet Sıddık BALKAYA

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
ÖNSÖZ	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar LİSTESİ	x
ŞEKİLLER LİSTESİ	xi
EKLER LİSTESİ	xii
TANIMLAR	xiv

BÖLÜM I

GİRİŞ

1.1. Problem	1
1.2. Problem Cümlesi	5
1.2.1. Alt Problemler	5
1.3. Amaç	6
1.4. Önem	6
1.5. Varsayımlar	7
1.6. Sınırlılıklar	7

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Teknoloji	8
2.1.1. Teknolojinin Eğitimde Kullanılması	10
2.1.1.1. Eğitim Teknolojisinin Sağladığı Yararlar	13
2.1.2. Teknolojinin Öğretimde Kullanılması	14
2.1.3. Bilgisayar Destekli Eğitim	17
2.1.4. Bilgisayar Destekli Eğitimin Yararları	18
2.1.4.1. BDE'nin Öğretmenler Açısından Yararları	18
2.1.4.2. BDE'nin Öğrenciler Açısından Yararları	19
2.1.4.3. BDE'in Eğitim-Öğretim Kurumlarına Katkıları	19
2.1.4.4. Bilgisayar Destekli Eğitimin Olumsuz Yönleri	20
2.1.5. Bilgisayar Destekli Öğretim	20
2.1.5.1. FATİH Projesi	21
2.1.5.2. Alıştırma ve test uygulamaları	23
2.1.5.3. Öğretici uygulamalar	23

2.1.5.4. Eğitsel oyunlar	24
2.1.5.5. Simülasyonlar	24
2.1.5.6. Problem çözme programları	24
2.1.5.7. Bilgisayar öğrenim programları	24
2.1.6. Uzaktan Eğitim	25
2.1.7. Açık Öğretim Fakültesi	29
2.1.8. E-öğrenme	29
2.2. Yurt İçinde Yapılan İlgili Araştırmalar	30
2.3. Yurt Dışında Yapılan İlgili Araştırmalar	34

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Deseni	36
3.2. Evren ve Örneklem	36
3.3. Ölçme Araçları	39
3.4. Verilerin Toplanması ve Analizi	40
3.4.1. Verilerin Analizi	40

BÖLÜM IV

BULGULAR

4.1. Betimsel Sonuçlar	42
4.2. Birinci Probleme İlişkin Bulgular	53
4.3. İkinci Probleme İlişkin Bulgular	54
4.4. Üçüncü Probleme İlişkin Bulgular	54
4.5. Dördüncü Probleme İlişkin Bulgular	56

BÖLÜM V

TARTIŞMA

5.1. Tartışma	59
---------------------	----

BÖLÜM VI

SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuçlar	62
6.2.1. Uygulamaya Yönelik Öneriler	64
6.2.2. Araştırmaya Yönelik Öneriler	64
6.2.3. Gelecek Araştırmalara Dair Öneriler	65
KAYNAKÇA	66
EKLER	71

EK 1. Tutum ölçeğini kullanma izni	71
EK 2. Tutum Ölçeği	72
ÖZGEÇMİŞ	74

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 3.1. Örnekleme oluşturan öğretmen ve yöneticilerin kişisel bilgileri ve yüzdelik durumları	38
Tablo 3.2. Ölçekte kullanılan değer aralıkları.....	39
Tablo 3.3. Skewness ve Kurtosis normal dağılım testi	40
Tablo 4.1. Yönetici ve öğretmenlerin eğitimde teknolojiyi kullanma düzeyleri	42
Tablo 4.2. Araştırmada kullanılan ölçek maddelerine verilen cevaplar ve oranları ..	45
Tablo 4.3. Yönetici ve öğretmenlerin BİT'e yönelik tutum ölçeği Ortalama ve Standart Sapmaları	50
Tablo 4.4. Yöneticilerin ve öğretmenlerin okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılma düzeyine ilişkin algı düzeyleri	53
Tablo 4.5. Yönetici ve öğretmenlerin okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılma düzeyine ilişkin Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Testi.....	54
Tablo 4.6. Cinsiyete göre okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılma düzeyi (T- Testi).....	54
Tablo 4.7. Meslekteki Hizmet Yılına göre okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılma düzeyi dağılımları	55
Tablo 4.8. Meslekteki Hizmet Yılına göre okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılma düzeyi (ANOVA Testi).....	55
Tablo 4.9. Meslekteki Hizmet Yılına göre (Tukey Testi).....	56
Tablo 4.10. Okul Kademesine göre grupların katılımcı sayısı, ortalamaları ve standart sapmaları	57
Tablo 4.11. Okul Kademesine göre okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılma düzeyi dağılımları(ANOVA Testi)	57
Tablo 4.12. Okul Kademesine Göre (Tukey Testi).....	57

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 3.1. Bit Tutum Ölçeğine Ait Normal Dağılım Eğrisi	40
---	----

EKLER LİSTESİ

EK 1. Tutum ölçeğini kullanma izni	71
EK 2. Tutum Ölçeği	72

KISALTMALAR

BİT	: Bilgi ve İletişim Teknolojileri
BDE	: Bilgisayar Destekli Eğitim
BDÖ	: Bilgisayar Destekli Öğretim
ISTE	: The International Society for Technology in Education (Uluslararası Eğitim Teknolojileri Derneği Birliği)
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
FATİH	: Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi
ANOVA	: Tek Yönlü Varyans Analizi
EBA	: Eğitim Bilişim Ağı
Akt.	: Aktaran
Çev.	: Çeviren
SPSS	: Statistical Package for the Social Sciences
\bar{X}	: Aritmetik Ortalama
Ss	: Standart Sapma
s.	: Sayfa
Pp	: Page Paper (Sayfa Numarası)
P	: Anlamlılık Düzeyi
N	: Denek Sayısı
F	: Frekans
T	: t-Testi Değeri

TANIMLAR

Teknoloji: Yunanca τέχνη (sanat) ve λογία (bilmek), sözcüklerinin birleşmesinden oluşmuştur. İnsanoğlunun gereklerine uygun yardımcı alet yapılması yada üretilmesi için gerekli bilgi ve yetenek. Teknoloji ayrıca, bir sanayi dalıyla ilgili üretim yöntemlerini, kullanılan araç, gereç ve aletleri kapsayan bilgidir.

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) hızlı bir şekilde ilerlemekte ve her geçen gün gelişmektedir. Bu teknolojik değişimden tüm alanlarda olduğu gibi okullarda etkilenmektedir. Eğitime yansıyan teknolojik değişim ve gelişmeler bu teknolojiyi kullanan öğretmen ve öğrenciyi de etkilemektedir. Çünkü geleneksel öğretim yöntemleri değişmek zorunda kalmakta ve eğitimde yeni yöntemlerin geliştirilmesi, öğrencilere yeni bilgi ve becerilerin kazandırılmasının önemini ortaya çıkarmaktadır. Okullarımızda teknolojinin etkisiyle eğitim sistemi ve öğrencilerin öğrenme alışkanlıkları da değişmektedir. Bu değişiklikler öğretim programlarını da etkilemekle beraber bilgiye ulaşmada teknolojiyi etkili bir biçimde kullanabilen, bilgi üreten nitelikli bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedir. Dolayısıyla BİT'in okullarda kullanımını, eğitimle bütünleştirilmesi ve öğrencilere aktarılmasında yöneticilere ve öğretmenlere büyük sorumluluklar yüklemektedir.

1.1. Problem

Teknolojinin hızla geliştiği dünyamızda okulların teknolojik alt yapılarının sağlam olması ve bunu kullanan yönetici ve öğretmenlerinin yeterli donanıma sahip olması öğrencilerde daha sağlıklı ve kalıcı öğrenme imkânı sağlayacaktır. Bilgi çağındayız ve teknolojiyi kullanmak artık zorunluluk haline gelmiştir. Bu nedenle toplumların ihtiyaç duyduğu bireylerin nitelikleri de değişmiştir. Teknolojiyi kullanan toplumlar ve bireyler kendilerini daha güçlü hissetmekte ve hayatı daha kolay yaşamaktadırlar.

Teknolojideki hızlı gelişmeler hayatın her alanında köklü değişimlere yol açmıştır. Gelecekteki teknolojiyi hayal bile edemiyoruz. Öğrencilerimizi geleceğe hazırlamak için hızla gelişen teknolojiye ve değişimlere uyum sağlayacak şekilde eğitim almasını sağlamalıyız. Yeni teknolojileri öğretmeyi ve öğrenmeyi nasıl yapacağımızı yeniden düşünmemiz gerekir. Günümüzde dijital çağı yaşıyoruz, bunun

için yeni inşa edilen okul ve derslikleri son teknolojilerle donatmak gerekir. Çünkü eğitimde standartlar değişmiştir.

Türkiye Bilişim Vakfı (2016); dünya genelinde birçok ülkenin, eğitim ve öğretime erişimin yaygınlaştırılması, öğrenim çıktılarının iyileştirilmesi ve öğrencilerin modern becerilerle donatılmasında, daha çok bire bir teknoloji programlarına yöneldiğini belirtiyor. Bu gibi girişimlerde, her ülkenin şartları ve yaşadığı güçlükler ülkeye özgü olsa da, genellikle benzer hedeflerin benimsendiği görülüyor. Türkiye Bilişim Vakfı bu hedeflere ulaşılmasında kullanılacak yöntemlerin elbette teknolojiyle desteklenmesi gerektiğini, girişimlerin etkisinin ve her şeyden önce öğrencilere sağlanabilecek faydanın en üst düzeye çıkarılabilmesini söylüyor. Ayrıca sürecin planlamasından uygulanmasına ve izlenip değerlendirilmesine kadar, her aşamada çıkarılan derslerin paylaşılması ve derinlemesine irdelenmesinin kilit önem taşıdığından bahsediyor.

BİT'in okullara, eğitim ortamlarına aktarılması, her geçen gün önem kazanmaktadır. BİT'in öğrenme ortamları ve derslerle bütünleştirilmesi eğitimde başarıyı da beraberinde getirecektir. Bunu sağlayabilmek için yönetici ve öğretmenlerin teknolojik kaynakların verimli kullanma noktasında bilgilendirilmesi ve çeşitli eğitimlerden geçirilmesi gerekir. Dolaylı olarak bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim ve öğretimde kullanımı, geliştirilen ders içeriklerinin öğrenci başarısını etkiler.

Kirschner ve Selinger (2003) eğitim sistemlerinin bazen toplumların istediği niteliklerde bireyler yetiştiremediğini belirtmektedirler. Bu problemi gidermenin, öğretme-öğrenme süreçlerini daha verimli hale getirmenin, yani nitelikli bireyler yetiştirmenin yolu teknolojinin eğitimle bütünleştirilmesi gerektiğinin altını çizmişlerdir. Teknoloji, tüm eğitsel sorunların üstesinden gelebilecek bir çözüm olmamasına rağmen; günümüzde teknolojiler, öğretim işlerinde kullanılmasının gerekli araçlar haline geldiğini söylemişlerdir.

Bilişim ve iletişim teknolojileri hayatımızda hızlı bir şekilde yerini alırken bu durum bazı bireylerde bu teknolojilerin kullanımını etkileyen kaygılar gibi olumsuz tepkilerin oluşmasına sebep olmuştur. Bilgisayar kullanma korkusu ve endişesine bilgisayar kaygısı denilir. Bu alanda yapılan çalışmalar göstermektedir ki teknolojiye karşı tutumlar teknoloji kullanımını oldukça etkilemektedir. Öyle ki bilgisayar gibi teknolojilere karşı pozitif tutumu olan yöneticiler, öğretmenler ve öğrenciler bu teknolojileri kullanmaya karşı daha da isteklidirler. Tutumlar deneme-

yanılma yoluyla öğrenme ve yeniliklere açık olma gibi bireysel özveri içeren durumlar bilgisayar kullanma öz-yeterlilikleri üzerinde büyük etki oluşturabilir. Bilgisayar kullanmadan kaçınma sebeplerinden bazıları bilgi teknolojilerine karşı korku ve endişe duymak, bilgisayar ve internet teknolojilerini kullanmada yapamama ve başaramama korkusudur.

Bu korku ve endişe duygusunu Russell ve Bradley (1997), 350 öğretmenin katıldığı çalışmalarında bilgisayar erişiminde sorun yaşamayan öğretmenlerin bilgisayara karşı kaygı duymadıklarını ve derslerinde bilgisayarı etkili bir şekilde kullanabildiklerini; bilgisayar erişimi sınırlı olan öğretmenlerin ise kaygı düzeylerinin yüksek olduğunu ve bilgisayarı derslerinde etkili kullanamadıklarını ortaya çıkarmışlardır. Günümüzde, artan bilgisayar okuryazarlığı seviyesi ve bilgisayar kullanımı deneyimi bu sorunu ortadan kaldırmaktadır. Bu tez çalışmasındaki araştırma soruları yönetici ve öğretmenlerin tutumlarını anlamaya yöneliktir. Katılımcıların Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin kullanımı ile ilgili düşünceleri ve tercihleri sorgulanmış, bu doğrultuda çıkarımlar elde edilmiş ve önerilerde bulunulmuştur.

Akkoyunlu'ya (2002) göre eğitim ve öğretim sistemlerinde teknolojiden faydalanabilmek için kalifiye eğitim ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi gerekmektedir. Teknoloji, eğitimde gelişmeyi sağlamak için son derece önemli bir etkiye sahiptir. Bu nedenle yönetici ve öğretmenlerin, eğitimcilerin kendi çalışmalarıyla teknolojiyi bütünleştirmeleri gerekir.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin ilerlemesi; eğitim alanında öğretim türlerinin çoğalmasına, öğretim ortamlarının zenginleşmesine imkân sağlamıştır. Bilgi ve iletişim teknolojileri farklı alanlarda ve amaçlarla eğitim-öğretim sürecinde okullarda kullanılmaya başlanmıştır. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin okullarda kullanılması

- 1) Bilişim teknolojilerinin yönetsel işlemlerinde,
- 2) Bilişim teknolojilerinin öğretme ve öğrenmede kullanımı
- 3) Eğitimin uzaktan yapılması
- 4) Bilişim teknolojilerinin öğretimi

şeklinde karşımıza çıkmaktadır (Akkoyunlu, 2002).

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğrenme ve öğretme sürecinde kullanılması iki durumda olabilmektedir. Bunlardan ilki derse hazırlık, ikincisi ise ders esnasındadır. Özellikle fen bilimleri dersinde deneylerden faydalanılması, eğitim-

öğretim yazılımlarının ve simülasyon programlarının kullanılması, sanal laboratuvar ortamlarının sınıflara taşınması, güvenli ve kolay olması açısından kullanımı istenilen öğelerin başında gelir (Aşkar, 2004).

Bilgi ve iletişim teknolojilerini eğitimde etkin kullanabilmek için öğretmenleri eğitmek, hizmet içi eğitim seminerleri düzenlemek ve teknolojiyi eğitime entegre etmede bir plan çerçevesinde öğretmenlere yardımcı olmak eğitimin şüphesiz kalitesini artıracaktır. Okullardaki BİT'in bilinçli kullanılması için bilişim teknolojileri öğretmenlerinin sayılarının artırılması gerekmektedir. İyi bir eğitim alan donanımlı bilişim teknolojileri öğretmenlerinin diğer öğretmenlere rehberlik etmeleri okullardaki Bilgi ve İletişim teknolojilerinin daha verimli kullanılmasını sağlayacaktır.

Milli Eğitim Bakanlığının Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterliklerinde 2006 Yılında yayınlanan BİT alanında öğretmenlerde olması gereken bilgi ve beceri BİT ile ilgili yasal ve ahlaki sorumlulukları bilme, BİT'deki gelişmeleri izleyebilme, bunları öğrencilere aktarabilme, teknoloji okur- yazarı olma, meslekî gelişimlerini desteklemek ve verimliliğini daha da artırmak için BİT'den yararlanma, BİT'den bilgiyi paylaşma amacıyla yararlanabilme, BİT'i de kullanarak farklı tecrübelere, özelliklere ve yeteneklere sahip öğrencilere uygun öğrenme alanları hazırlayabilme, ders planlarında BİT'in nasıl kullanılacağına yer verebilme, materyal hazırlamada bilgisayar ve diğer teknolojik araçlardan yararlanabilme, öğrencilerin farklı ihtiyaçlarını dikkate alarak öğrenci merkezli stratejileri destekleyen teknolojiler kullanabilme, teknolojik ortamlardaki öğretme-öğrenme ile ilgili kaynaklara ulaşabilme, bunların doğruluk ve uygunlukları açısından değerlendirebilme, teknoloji kaynaklarının etkili kullanımına örnek olabilme ve bunları öğretebilme, teknoloji yoğun öğrenme ortamlarında davranış yönetimi için stratejiler geliştirebilme ve uygulayabilme, BİT'i kullanarak verileri analiz edebilme, BİT'i kullanarak sonuçlardan velileri, eğitimcileri ve okul yönetimini haberdar edebilme olarak belirlemiştir (MEB, 2006).

Uluslararası Eğitim Teknolojileri Birliği Derneği ISTE (International Societyfor Technology in Education), eğitimde teknolojinin kullanımı ile ilgili öğretmenlerde bulunması gereken yeterlikleri belirlerken öğretmenin, derslerinde teknolojiden faydalanma, teknoloji okur-yazarı olma, öğrencilerini teknolojiden haberdar etme ve kullanmaya yönlendirme, öğrencilerine bilgiye ulaşma ve bilgiyi kullanabilme becerilerini kazandırma, öğrenme ortamını teknoloji kullanabilecekleri

şekilde hazırlayabilme, mesleki gelişimleri ve tecrübelerini paylaşımı için diğer meslektaşları ile internet üzerinden birlikte yapabileceği olarak belirlemiştir (ISTE, 2000).

Aşkar'a (2004) göre, bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğrenme ve öğretme alanları olarak, , bilgiyi paylaşma bilgiye ulaşma ortamları olarak sunduğu fırsatlar çeşitlidir. Bilgisayar destekli eğitim, ders yazılımları, uzaktan öğrenme, İnternet tabanlı eğitim, video konferans, internet gibi imkanların dersle bütünleştirilmesi ve müfredata entegre edilebilmesi hem öğrenci hem de öğretmen açısından çeşitli bir öğretim ortamı ortaya koyar. Fakat eğitim-öğretim ortamlarının bu şekilde hazırlanabilmesi için, okulun gerekli altyapı donanımlarına sahip olması gerekir. Ayrıca, yazılımları ve donanımları kullanabilmeleri için yönetici, öğretmen ve öğrenciye bilişim teknolojileri ile ilgili eğitim verilmelidir. Bununla beraber, bu öğrenme ortamlarının ve imkânların amaçlandığı şekilde faydalı bir şekilde kullanılabilmesi için;

- 1) Okulların teknolojiyi kullanması ile ilgili hedefleri,
- 2) Okulların teknoloji planı
- 3) Zümrelerin teknoloji uyumlu planları
- 4) Öğretmenlere sürekli destek verilmesi
- 5) Sürekli değerlendirme çalışmaları yapılmalıdır.(Aşkar, 2004).

1.2. Problem Cümlesi

“Okullarda yönetici ve öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin kullanımına yönelik algı düzeyi nedir?” sorusu bu çalışmanın problemini oluşturmaktadır. Bu çalışmanın problemine ilişkin belirlenen alt problemler şöyle sıralanabilir:

1.2.1. Alt Problemler

- 1) Okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılma düzeyine ilişkin okul yöneticisi ve öğretmenlerin algıları arasında anlamlı fark var mıdır?
- 2) Katılımcıların, okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin algılarında; cinsiyet değişkenlerine göre anlamlı fark var mıdır?
- 3) Katılımcıların, okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin algılarında; mesleki hizmet yılı değişkenlerine göre anlamlı fark var mıdır?
- 4) Katılımcıların, okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına ilişkin algılarında; okul kademesi değişkenlerine göre anlamlı fark var mıdır?

1.3. Amaç

Dünya’da gelişmiş toplumların eğitim alanında da başarılı oldukları görülmektedir. Eğitimde teknolojiyi kullanabilen, eğitim sistemlerinin içerisine teknolojiyi entegre edebilen ülkeler daha başarılı ve nitelikli bireyler yetiştirdikleri görülmektedir. Türkiye’de son yıllarda teknolojiyi eğitimde kullanmada büyük bir atılım gerçekleştirilmiştir. Okullarımızın büyük çoğunluğunun teknolojik alt yapısı yenilenmiş, teknolojik araçlarla donatılmıştır. Eğitimde teknoloji kullanımı, teknolojiyi kabul gibi konular üzerinde araştırmalar yapılmasını tetiklemiştir. Çalışmanın bu yönüyle eğitim alanına yeni bir bakış kazandırıp önemli katkı sağlayacağı umulmaktadır.

Toplumda teknolojik, kültürel ve sosyal alanda yaşanan değişimler eğitim alanında büyük rol oynamıştır. Yaşanan bu teknolojik gelişmeler, okullarda mevcut eğitim sisteminin de değişmesine etki etmiş ve değişen koşullara uyumlu nitelikli bireyler yetiştirmek amaçlanmıştır. Bunun gerçekleşebilmesi için bilgi ve iletişim teknolojilerinin okullarda mevcut olmasına bağlıdır. Özellikle teknolojiye bağımlılığın arttığı günümüzde, bu ihtiyaç daha çok önem kazanmıştır. Bu tür ihtiyaçların giderilmesi konusunda okullara büyük sorumluluk düşmektedir.

Yönetici ve öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerinin okullarda kullanımına ilişkin ölçütler kazanımlarının farkına varma ve bu konuda bilinçli duruma gelmesinde yöneticilere ve öğretmenlere yönelik çözüm önerilerinin neler olabileceği konusunda çalışmada yer verilmiştir.

Bu araştırmanın amacı, BİT’ in (Bilgi ve İletişim Teknolojileri) okullarda kullanılmasına ilişkin yönetici ve öğretmenlerin tutumlarının incelenmesi, öz yeterlilik algılarının ne düzeyde olduğunu ortaya konulması amaçlanmaktadır.

1.4. Önem

İnsan neredeyse bütün eylemlerinde teknolojiden yararlanmış, belirli gereksinimleri ve deneyimleri paralel olarak geliştirilmiş olan teknoloji insan hayatının her noktasında yer almıştır (Saçlı, 2009). Teknoloji insan tarafından oluşturulduğundan buluşu yapan kişilerin görüşünü ve kültürünü de yansıtmaktadır (Maguth, 2009). Bu nedenle teknoloji hem insandan etkilenmekte, hem de onu etkisi altına almaktadır.

Bireylerin sürekli değişmekte ve gelişmekte olan teknolojiye adaptasyonu için, teknolojinin anlaşılması ve imkânlarından faydalanması için bilgi, kazanım,

tutum ve alışkanlık elde etmeleri gerekir. Teknoloji okur-yazarlığı insanlar tarafından teknolojinin anlaşılmasını sağlar (Bacanak vd., 2003).

Eğitimde meydana gelen değişim, uygulamada yerini alırsa gerçek değişimin meydana geldiği ve bu değişimde de yönetici ve öğretmenlerin rolünün büyük olduğudur. Bu bize yönetici ve öğretmenlerin teknolojik değişimlere uyum sağlamada vazgeçilemez ve hayati öneme sahip olduklarını göstermektedir. Okullarda Bilişim Teknolojilerini kullanmak, uyarlamak büyük ölçüde öğretmenlerin motive edilme, bilgi ve becerilerine bağlıdır.

Araştırma sonucunda, yönetici ve öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin okullarda kullanımına ilişkin görüşlerinin bu konudaki literatüre katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. Bu çalışma, Muş il merkezinde görev yapan yönetici ve öğretmenlerin, Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin okullarda kullanımına ilişkin görüşlerini incelemek amacıyla yapılmıştır. Elde edilen verilerin analizi neticesinde yapılacak olan değerlendirmelerin, BİT' i okullarda kullanmanın olumlu ve olumsuz yanlarını ortaya koyma açısından oldukça önemlidir.

1.5. Varsayımlar

- 1) Araştırmaya katılan yönetici ve öğretmenler ölçeklere içtenlikle cevap vermiş ve kendi düşüncelerini yansıtmışlardır.
- 2) Seçilen örneklem evreni temsil etmektedir.
- 3) Araştırmacı kişisel duygu ve düşüncelerini çalışmadan olabildiğince uzak tutmuş ve çalışma boyunca ön yargısız davranmıştır.

1.6. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

- 1) 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Muş ilindeki okullarda görev yapan 56 yönetici ve 249 öğretmen,
- 2) Öğretmenlerin BİT'e yönelik tutumlarını ölçmek amacıyla Çavaş, B.,Cavas, P., Karaoglan, B. ve Kısıla,T. (2009). tarafından geliştirilerek geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmış olan BİT'e Yönelik Tutum Ölçeği ile elde edilen veriler ile,
- 3) 249 öğretmen ve 56 yöneticinin katılımı ile sınırlandırılmıştır.

BÖLÜM II

KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Teknoloji

İnsanoğlunun Tarih boyunca ihtiyaçları hep devam edegelmiştir. Bu ihtiyaçlar kendileri ile birlikte çözüm yolları da getirmiştir. İşte insan, bu temel gereksinimlerini karşılamak ve işlerini kolaylaştırmak amacıyla çeşitli araç, gereç ve teknikleri icat etmiştir (Günay ve Arıdur, 2001).

Teknoloji, ihtiyaç merkezli olduğu için tarihi insanlık tarihi kadar eski olarak ifade edilebilir. Fakat teknolojinin tarihini incelemek ayrı bir araştırmanın konusu olacağından göz önünde bulunan son dönem teknolojisinden bahsedilmesinin yerinde olacağı düşünülmüştür. İlk çağlardaki ve bundan sonraki dönemler incelendiğinde teknolojinin insan hayatını kolaylaştırdığı herkesçe kabul edilen bir gerçekliktir. 19. yüzyılın sonlarına doğru teknoloji insan hayatını kolaylaştırdığı gibi bu özelliğine yeni özellikler de katmıştır.

20. yüzyıl hem teknoloji ve bilim arasındaki ilişki biçiminin tam anlamıyla ifade edilmesi hem de başka toplumsal gelişimlerle birlikte birçok buluşu içine alan çok daha verimli bir yüzyıldır. Teknolojideki gelişmeler iletişim, ulaşım, üretim, savaş, tıp ve daha pek çok farklı alanda geri dönüşü olanaksız gelişmeleri ortaya çıkarmış ve önemli tartışmaların başlangıcı olmuştur. Uygulama ve akademik varsayımların arasındaki sistematik ilişkinin sağlayacağı yararlar 20. yüzyılın başında daha net olarak görülmüştür. Bu aşamadan sonra teknolojik ilerleme artık endüstriyel şirketlerin ve devletlerin finanse ettiği araştırma ve geliştirme laboratuvarlarında, daha da uzmanlaşmış araştırmacılar tarafından gerçekleştirilmeye başlanmıştır (McNeill, 2003).

Gözden kaçmayacak bir diğer nokta ise 20. yüzyıl teknolojik gelişmelerinin I. Dünya Savaşı öncesine ve iki savaş arasında hızlanmış olmasıdır. “İki savaş arası dönem” ya da “dünya savaşları arası dönem” siyasi tarihte I. Dünya Savaşı’nın sonu ile II. Dünya Savaşı’nın başlangıcı arasındaki zaman dilimini kapsamaktadır. Bu durum, teknolojik gelişmelerin ülkelerin politikaları arasındaki ilişkiyi gözler önüne

sermektedir. Radyonun daha etkin ve kapsamlı kullanımı, havacılık ve denizcilik alanındaki gelişmeler I. Dünya Savaşı öncesinde gerçekleşmiştir. İki savaş arası dönemde radyo ve televizyonun artık çok sayıda eve girmesi söz konusu olmuştur. Televizyonun etkileri konusunda günümüzde hala daha yoğun bir şekilde araştırmalar devam etmektedir. Her ne kadar kullandığımız bilgisayarlar ile karşılaştırıldığında bize çok basit gelse de bilgisayarın ilk örneği olarak adlandırabileceğimiz elektronik hesap makinelerinin geliştirilmesi de II. Dünya Savaşı esnasında söz konusu olmuştur. Savaş esnasında uçaklara karşı yapılacak bir koruma sisteminin geliştirilmesi gerekliliği sibernetik adı verilen bilim dalının doğmasına yol açmıştır (Asimov, 2006).

Elektronik teknolojisinde transistörlerin kullanılması günümüz teknolojisi açısından devrim niteliğinde olduğu söylenebilir. Günümüz bilişim teknolojilerinin miladı olarak kabul edilebilecek bu dönem ilk kişisel elektronik teknolojilerinin de önünü açtığı ifade edilebilir. Transistörlerin küçülmesi ile birlikte 1975 yılında mikroçip olarak adlandırılan elektronik elemanları fikri de ortaya atılmıştır. Üretim maliyetleri de boyuta bağlı olarak aşağı doğru çekilmiş, ürünler halk arasında yaygınlaştırılmıştır. Elektronik sanayisindeki gelişmeler neticesinde, sinema, müzik ve diğer eğlence sektörlerinde, bilgilerin saklanması ve daha farklı alanlarda sık bir şekilde kullanılan plak, video plak, kompakt disk, kompakt diskin çok gelişmiş hali olan dijital video disk gibi bugün bize hiç de uzak olmayan yenilikler sadece son otuz yıl içerisinde ortaya çıkmıştır. Kişisel müzik dinleme, ses kaydetme, elektronik ajanda ve benzeri gibi cihazlar bugün hala hızla geliştirilmeye devam etmektedir. Söz konusu yenilikler aynı zamanda daha sonraki gelişmelere de öncü niteliktedir. Walkmanı örnek vermek gerekirse, çevredeki diğer insanları rahatsız etmeden, kişiye dilediği yerde ve zamanda müzik dinleme olanağını sağlaması o zamanın önemli gelişmesidir. Bu yılların bir diğer önemli teknoloji cihazlarından olan oyun konsolları ise büyük bir hızla halk arasında yayılmıştır. Bu derece önemli gelişmelerin 30-40 yıl gibi kısa bir süre içerisinde gerçekleştirildiklerinin de ayrıca belirtilmesi gerekmektedir. Dikkat çeken bir başka gelişme ise artık çoğu şeyin elektronikte birlikte telaffuz edilmeye başlamasıdır. Elektronik kitap, posta, beyin, göz, imza ve daha pek çok şey bu listeye eklenebilir. Yaşadığımız çağa "Elektronik Çağı" denmesinin sebebi de bu olarak gösterilmektedir (Beşli, 2007).

Yukarıda son dönemine yer verilen teknolojinin evrimini Tor (1993) dört temel aşamada ele almakta ve bunları ustalık, makine, enerji ve elektronik çağ olarak

nitelendirmektedir. Ustalık çağını 15. yüzyılda ticaret yollarının Türkler tarafından tutulması dolayısıyla yeni yol arayışına giren Avrupalıların Doğu Teknolojisini örnek aldığı ve ustadan çırağa geçen bir teknolojinin egemen olduğu bir çağ olarak ele almaktadır. James Watt'ın buharla çalışan makineyi keşfinin ardından makine çağı başlamış ve dokuma fabrikaları döneme damgasını vurmuştur. 20. yüzyılın başlarında elektriğin insanın günlük yaşantısına karışması ve sanayi için gereken enerjinin temin edilebilmesi enerji çağının da başlangıcı olmuştur. Çelik, Alüminyum ve benzeri malzemelerin geliştirilmesi ile yeni teknolojiler ortaya çıkmıştır. İçerisinde yaşadığımız elektronik çağda ise teknolojinin getirdiği olanaklarla üretim ve tüketim düzeyi hızlı bir biçimde büyüme göstermiştir. Teknoloji bireyin çevresini denetim altına alabilmesi için ona yeni bir güç sağlamıştır. İsteddiği değişikliği önce tasarlayan insan daha sonra da bu tasarılarını doğa üzerinde gerçekleştirebilmektedir (Tor, 1993).

Eğitim alanında kullanımını dikkate alarak Kaya (2006) Özellikle eğitimci rolündeki kişilerin teknolojiyi sistemli bir şekilde gelişmiş eğitim araçlarıyla hedef kitleye kısa sürede ulaştırabilmesini ve gerekli kazanımları daha nitelikli şekilde elde etmesine yardımcı bir araç olarak tanımlamaktadır. Eğitimde gelişen teknolojilerin kullanılması, eğitim öğretim kalitesini artırması yönünden önemlidir. Eğitimde gelişen ve değişen teknolojilerle öğrencilerin öğrenmeler daha kolay ve daha hızlı olmaktadır (Yılmaz, 2011).

2.1.1. Teknolojinin Eğitimde Kullanılması

Teknoloji ve eğitim insan yaşamını daha etkili bir hale getiren iki temel öğedir. Her ikisi için de insanoğlunun yaşadığı çevreye hâkim ve lider olma yönünde gösterdiği gayretlerde başvurduğu iki temel araç olma durumu söz konusudur. Eğitim, insanın doğuştan elde ettiği gizli güçlerin ve becerilerin ortaya çıkarılmasına, onun daha nüfuzlu, daha olgun ve yapılandırıcı bir varlık olarak gelişme ve büyümesine zemin hazırlamıştır. Teknoloji ise, insanoğlunun eğitimle kazandığı bilgi ve becerilerinden daha etkin, daha verimli biçimde faydalanabilmesinde, onları daha sistematik ve bilinçli olarak uygulayabilmesine yardımcı olmuştur. Bunun sonucu olarak teknoloji ve eğitim insanın kültürlenmesine, mükemmelleşmesine, gelişmesine ve bu sayede doğaya ve çevresine karşı etkin ve güçlü, egemen bir öge haline gelmesine etkili olmuştur (Alkan, 2005).

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin büyük bir hızla geliştiği günümüzde, bilginin işlenmesi, geliştirilmesi ve öğretilmesinde teknolojiye yararlanılması artık kaçınılmaz bir hale gelmiştir. Bunun sonucunda eğitim ve teknoloji birlikteliği sürekli gelişmiş ve bunun sonucunda eğitim teknolojisi kavramı ortaya çıkmıştır. Eğitim teknolojisi kavramı; davranış bilimlerinin öğrenme ve iletişim ile ilgili verilere dayalı olarak eğitim ile ilgili ulaşılabilir insan gücü ve insan gücü dışındaki kaynakları, uygun tekniklerle profesyonelce kullanıp, sonuçları analiz edip bireyleri eğitimin özel hedeflerine ulaştırma yollarını irdeleyen bilim dalı olarak ifade edilmektedir (Çilenti, 1988; Uşun, 2004).

Hızal (1993) eğitim teknolojisi tanımına farklı bakış açısıyla yorumlayarak, sınırlı anlamda (dar kapsamlı) ve çağdaş anlamda (geniş kapsamlı) olmak üzere iki boyutta düşünülebileceğini belirtmiştir. Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler sonucu ortaya çıkmış araç gereçlerin öğretme-öğrenme aktivitelerinde birbiriyle ilişkisini dikkate almadan ve gerekli planlama yapılmadan tek başlarına veya öğretmen, ders kitap ve dokümanlarıyla kullanılmasına dar kapsamlı eğitim teknolojisi denilmektedir. Bu tanıma dayalı eğitim teknolojisi anlayışında fizik bilimlerinin bulguları kullanılarak üretilen araç-gereçlerin eğitim kurumlarına gönderilmesi ve öğretme-öğrenme süreçlerinde olağanüstü verim artışı beklentisi oluşmaktadır. Çağdaş anlamda (geniş kapsamlı) eğitim teknolojisi tanımında ise eğitim teknolojisinin sadece araç-gereç olmadığı, eğitim kurumlarına sadece araç-gereç sağlamakla eğitimin çağdaş bir görünüm kazanıp bireyler ve kitleler için yeterince faydalı olunamayacağı, eğitim teknolojisinin araç-gereç boyutu kadar diğer boyutlarının da önemli olduğu vurgulanmaktadır. Bu açıdan eğitim teknolojisi, daha faydalı bir öğretme-öğrenme sağlamak amacı ile insanın araştırması öğrenmesi ve iletişim konusundaki araştırma sonuçlarına dayalı olarak, kaynakların (araç ve gereç) tümünden faydalanarak öğretme-öğrenme süreçlerini sistemli bir şekilde tasarlama, uygulama ve geliştirmeyi temel alan bir eğitim bilimidir. Eğitim teknolojisi, eğitimle ilgili kuramların etkili ve olumlu bir şekilde uygulamaya geçirilmesi için personel, araç - gereçler ve metotlardan oluşmuş sistemler bütünüdür (Alkan, 2005).

Gelişmiş ülkelerde eğitimin niteliği büyük önem taşımaktadır. Karşılaştığı problemleri çözebilen, bilgiye yön verebilen ve diğer insanlarla işbirlikçi biçimde iş yapabilen insanlar yetiştirmesidir. Bu da ancak eğitim teknolojisi yoluyla farklı eğitim teknolojisi araçlarının eğitim faaliyeti içinde en etkili biçimde kullanılması ile gerçekleştirilebilir (Çilenti, 1988).

Eğitim teknolojisi, insan öğrenmesi için ortaya çıkan problemleri sistematik olarak analiz eden, bunlara çözümler üreten ve bunlara ulaşmak için ilgili tüm öğeleri uygulayarak tasarım geliştiren, değerlendiren, uygulayan ve yöneten karışık bir süreçtir (Alkan, 2005; Yalın, 2007).

Daha dar anlamıyla eğitim teknolojisini, teknolojik alanda gelişen değişimlere ek olarak iletişim bilimleri alanındaki gelişmeler sonucunda oluşan araç-gereçlerin, öğrenim süreçlerinde, ya tek başına ya da öğretmenin ders kitabı veya yazı tahtaları ile birlikte kullanılması olarak da tanımlanmaktadır. Son zamanlarda teknoloji alanında yaşanan hızlı gelişmeler içinde eğitimin yeri ve eğitimde bu teknolojilerin kullanılması eğitimciler için başlı başına bir araştırma konusu olmuştur. Bunun bir sonucu olarak, Eğitim Teknolojisi adı altında bir bilim dalı ortaya çıkmıştır. Eğitim teknolojisi ile yapılan inceleme ve araştırmalar sonucundaki veriler uygulama sırasında meydana gelebilecek problemlere çözüm önerileri sunabilmelidir (Hotomaroğlu, 1997).

Eğitim teknolojileri ile ilgili kaynaklara göz atıldığında bu terimin köklerinin çok eski tarihlere dayandığı görülür. İşman'a (2003) göre tarihsel gelişim ve gelecek bakımından çalışmalar beş döneme ayrılmıştır. Bunlar:

- 1) Ateşin bulunması ile başlayan dönemden ilk dönem eğitim teknolojisi kuramlarını da içine alarak 1900'lara kadar uzanan dönem.
- 2) 1900'lü yılların başından televizyon, telefon, radyo gibi işitsel ve görsel araç-gereçlerin bulunduğu 1980'lere kadar uzanan dönem.
- 3) Bilgisayar ve bilgisayarlı eğitimin yaygın bir şekilde kullanılmaya başladığı 1990'lı yıllara kadar uzanan dönem.
- 4) Eğitim ve öğretim teknolojileri ile fiziksel ortamdan sanal ortama geçilen, içinde bulunulan yüzyıl olarak 21. yüzyıl.
- 5) Eğitim sisteminde ciddi değişiklikler beklenen gelecek yıllar.

Altınçelik'e (2009) göre ise tarihte eğitim teknolojilerinin gelişim dönemlerine bakıldığında bu sürecin yazının icadı ile başladığı ve çağlar boyunca gelişerek son iki yüzyıl içerisinde endüstrinin ve sanayinin gelişmesi ile daha çok değer kazanmış, bilgisayarın bulunması ve kullanılmaya başlaması ile daha hızlı bir değişim sürecine girmiştir. Hızla gelişen teknolojik araçlar, eğitim teknolojilerinin de hızlıca gelişmesini sağlamış, böylece eğitim teknolojilerini kapsayan öğretim teknolojileri de hızlı bir şekilde gelişmiştir.

Eğitim teknolojileri ile ilgili çalışmalar ilk olarak cumhuriyetin ilan edildiği yıllarda yapılmaya başlanmış, daha sonra okullarda ders materyalleri olarak kullanılmaya başlanmıştır. 1970'lere kadar ülkemizde basılı araç ve gereçlerin kullanıldığı görülmüştür. Mill Eğitim Bakanlığı bünyesinde geliştirilen bu araç ve gereçler, 1970'li yıllardan sonra yine Mill Eğitim Bakanlığınca teknoloji ürünü araç ve gereçlere dnştrlp, geliştirilmeye başlanmış ve eğitim bünyesine dahil edilmiştir. Üniversiteler ise eğitim teknolojilerine dönük araştırmalar ve kalifiye insan yetiştirmeye yönelik programlar oluşturmuşlardır (Akkoyunlu, 1998).

Eğitim teknolojisinin unsurları arasında eğitim ğretim amaçları, öğrenciler, insan kaynakları, ğretim yöntemleri ve teknikleri, okullar, davranış bilimleri ile ilişkili öğrenme ve iletişim, öğrenme durumları ve değerlendirmeler yer almaktadır. Öğretim süreci için oldukça önemli olan eğitim ortamı denilince aklımıza eğitimin uygulamaya konulduğu yer gelmelidir. Eğitim ortamının yer alan her türlü araç, gereç, mekân ve donanımın asıl görevi eğitim işlevlerine verimlilik, zenginlik ve çeşitlilik sağlamaktır. Eğitim ortamında yer alan unsurların özelliği ile öğrencilere kazandırılmak istenen davranışlar arasında bir ilişki vardır (Uçar, 1998).

Eğitim teknolojilerinin, eğitimin üç ana unsuru olan ğretmen, ğrenci ve evre arasındaki iletişimi üzerine önemli görevleri vardır. Eğitimde belirlenen hedeflere teknolojinin getirileriyle ulaşılırken istenen nitelik de yakalanabilmektedir. Bilim ve teknolojideki gelişmelere ayak uydurmak, ancak eğitim sistemlerinin geliştirilmesi ve en ağdaş biçime getirilmesiyle mümkün olmaktadır. Eğitim değişen ve gelişen bilim teknolojiye ayak uydurmaya mecburdur. Çünkü toplum-birey- bilgi üçlüsünden oluşan eğitimin her bir unsuru ayrı ayrı bu başkalaşma ve gelişimden etkilenmektedir. Bu etkilenme eğitimde gncelleştirilme problemini oluşturmakta ve bu sorunun çözümünde ise eğitim, kendine has ortam ve teknolojileri geliştirmektedir. Ayrıca bir yandan da öğrenme-öğretme süreçlerinde öğrencilere kazandırılacak olan hedeflerin etkili bir şekilde nasıl gerçekleştirilebileceği sorusunu cevaplamaya uğraşmakta olduğu ifade edilir (Numanoğlu, 1995).

2.1.1.1. Eğitim Teknolojisinin Sağladığı Yararlar

Teknoloji ile donatılmış eğitim ortamların istenildiği gibi yararlanabilmenin ve bunlardan elde edilen sonuçlara göre yeni yararların neler olduğu bilinmelidir. Eğitim teknolojilerinin özel olarak bireye ve genel olarak sisteme sağladığı faydalar şunlardır.

1) Girişim Serbestisi: Eğitim teknolojilerinin en önemli görevi, eğitimcileri ve öğrencileri özgür bırakmaktır. Kişisel girişim serbestisi ile çok seçenekli fırsatlar oluşturulabilir.

2) İlk Kaynaktan Bilgi: Bilgilerin ilk kaynaktan öğrenilmesi modern yaşamın şartlarından biridir. Eğitim teknolojisi kullanarak verilen eğitimde, öğrenciler birinci kaynaktan bilgiyle daha çok ulaşır. Öğretmen klasik anlamda yalnız bilgi kaynağıdır. Teknoloji, sınıfa taşındığı zaman öğretmenin rolü bilgi kaynağından bilginin kullanılabilirliğine doğru değişir (Clark, 2000).

3) Fırsat Eşitliği: Eğitim teknolojisi öğretim sürecinde, aynı mekân ve sınırlı zaman gibi problemlerden kurtarılmış olur. Hazırlanmış yeni eğitim sistemleri ve eğitim yazılımları, farklı mekânlarda ve her zaman bilgiye ulaşabilme öğrenmeyi kolaylaştırır.

4) Çeşitlilik ve Kalite: Eğitim teknolojisi ile hazırlanmış öğretim materyalleri çok fazla öğrenciye ulaşır. Bu araç gereçler iyi organize edildiğinde ile toplumsal öğrenme stratejilerinin geliştirilmesine yardımcı olur.

5) Yaratıcılık: Eğitim teknolojisi öğrenciye çeşitli ve farklı öğrenme Şansları tanıyarak öğrencilerin bireysel olarak tercih yapabilme becerileri geliştirir.

6) Bireysel Öğretim: Eğitim teknolojilerinin kullanılan sınıflarda hazırlanan eğitim programları ile eğitim eşitlik sağlanır. Bunun sonucunda eğitimin kalitesi ve etkililiğinin artması yanında uygulanan eğitim programlarına hareket, esneklik ve çeşitlilik kazandırır.

7) Kopya Edilen Sistem: Eğitim teknolojilerinin ana gayelerinden birisi de daha sonra gelecek nesiller tarafından da kullanılan ve tüm toplumlarca kabul edilen eğitim sistemleri oluşturmaktadır.

8) Hızlı Öğrenme ve Üretken Eğitim: Eğitim teknolojileri ile geliştirilen öğrenme ortamları ve yöntemleri öğrenme hızını artırmaya yardımcı olur. Eğitim teknolojisinin bu imkânları sağlamasına rağmen eğitimci ve öğrenciler bunlardan faydalanmak için ihtiyaçları olan bilgi ve becerilere sahip değilse, istenilen öğrenmeye ulaşamaz. (Alkan, 2005).

2.1.2. Teknolojinin Öğretimde Kullanılması

Öğrenme, bireyin, kendi yaşantıları yoluyla davranışlarında değişiklik oluşturma sürecidir. Kişide oluşan bu davranış, kalıcı yani uzun süre varlığını koruyan davranış olabileceği gibi; geçici yani kısa süre görülen bir davranış da

olabilir. Öğrenmede önemli olan, oldukça kalıcı bir nitelik taşıyan davranıştır (Ertürk, 1998'den akt. Binbaşı oğlu, 1991). Öğretim teknolojisi ve eğitim teknolojisi birbirlerine benzeyen terimlerdir. Öğretim teknolojisi “nasıl” sorusunu ele alırken, eğitim teknolojisi, “ne” ve “niçin” soruları ile ilgilenir (Kaya, 2006; Lortoğlu, 2008).

Öğretme ve Öğrenme süreçlerinde kullanılan bütün materyaller öğretim teknolojisi olarak bilinmektedir. Bu süreçte, öğretim teknolojilerini kullanan eğitimcilerin ve öğrencilerin bulunduğu yerler, psikolojik durumları, tecrübeleri öğrenim durumları, yaşları, cinsiyetleri, ekonomik durumları, oldukça etkilemektedir. Yani bu sürecin öğrenme merkezli olması gerektiği ve araç-gereçlerin eğitimcilerin ve öğrencilerin ihtiyaçlarına göre şekillenmesi gerektiği belirtilmiştir (Boyras, 2008).

Gelişen ve değişen dünyamızda teknolojik gelişmeler yaşamın her alanında yer almış dolayısıyla eğitim ve teknoloji birbirlerinden etkilenmiştir. Bu etkilerin yönü, aralarındaki ilişkilerin boyutunu incelemek eğitim teknolojisinin kapsamını anlamamıza yardımcı olacaktır. Eğitim ve teknoloji yaşamımızın her alanında etkili olan iki temel öğedir. Eğitim, insanın doğumundan itibaren edindiği bazı özellikleri ortaya çıkarılmasına, bu özelliklerin güçlü bir şekilde yenilenmesi gelişmesine yardımcı olmuştur. Teknoloji ise, insanın eğitim sayesinde edindikleri bilgi ve yeteneklerden daha etkili, daha faydalı bir şekilde yararlanmasında, daha düzenli ve bilinçli olarak yapabilmesine imkân tanımıştır (Alkan, 2005).

Eğitimle öğretim arasındaki farklar dediğimizde eğitimin hayatın her anında her an olabilmesi, öğretim için belirli bir yer veya mekânın gerekmesi demektir. Eğitimin insanın doğmasıyla başlaması, öğretimin hayatın belli bir bölümünden sonra başlaması, eğitimin bireyi yaşama hazırlaması, öğretimin bilgi kazandırmayı amaçlayan bir süreç olması bu farklardandır. Eğitimin hayatın her alanında karşımıza çıkabilecek olaylara karşı duruşumuzu belirlerken öğretimin birkaç saatlik sınavlar ve meslek hayatı dışında neredeyse hiç karşılaşılması yani kısaca öğretimin eğitimin olduğu yerde başlaması sayılabilir (Boyras, 2008).

Öğretim teknolojisi, Ergin'e (1995) göre; öğrenmenin belli bir amaç ve sınırları belli olan durumlarda öğrenmeyle ilgili karşılaşılan problemlerin incelenmesi ve çözümünde, yöntemleri, fikirleri, insanları, materyalleri ve sistemi içeren karmaşık bir süreç olarak tanımlamıştır. Ayrıca öğretim teknolojisi eğitim öğretim sürecinde televizyon, bilgisayar, teyp, kitap gibi araçlarının kullanılması olarak da bilinmektedir. Bazı tanımlarda ise öğretim teknolojisi, davranış

bilimlerindeki araştırma sonuçlarının öğretim sorunlarına uygulama süreci olarak ifade edilmektedir. Bu yüzden öğretim teknolojisi materyal kullanımı olsun veya olmasın kişilerin davranışlarında ve öğrenme sonucunda meydana gelecek değişikliği sağlamak için öğrenme ortamında yapılan düzenlemeler olarak tanımlanabilmektedir (Şahin ve Yıldırım, 2002).

Öğretim teknolojileri kavramı herhangi bir verinin, öğrencilere aktarılırken sistematik bir şekilde uygulanması ve teknolojinin de bu süreçte kullanılması manasına gelmektedir. Ülkemizde uygulanan öğretim teknolojilerine yapılan çalışmalara bakıldığında, genel olarak 1950 ve 1960'lı yıllardan sonra bu alanda çalışmalara başlandığına dair bilgiler bulunduğu halde Osmanlı Devleti döneminde de öğretim teknolojisine yönelik çalışmaların olduğu görülmektedir. (Göktaş vd., 2009).

Öğretim teknolojileri alanındaki araçlar, öğretim alanlarındaki görsel, işitsel, teknolojik araç-gereç ve yazılı kaynakların tümüdür. En belirgin özellikleri ise soyuttan somut hale getirilmesi, öğretme-öğrenme ortamlarının çeşitlendirilmesi, öğrencinin bu sürece etkili bir biçimde katılması sağlanmasıdır. (Fer, 2004).

Etkili bilgi aktarımı teknolojinin sağladığı araç gereçlerle daha kolay ve anlamlı olmaktadır. Bu araçların kullanılması öğretmenlerin istedikleri hedefe kavuşturacak yaşantılara karar vermesinde ve bu yaşantıları sayesinde, öğrencilerle uygun iletişimi kurmasında önemi ortaya çıkmaktadır. Bunun yanında öğrencilerin uygulayarak yaşayarak öğrendikleri bilgiler daha kalıcı olmaktadır (Sakallı vd., 2013).

1930'lu yıllarda öğretmenlerin eğitim sürecinde kullanmaları için harita, projeksiyon ve çeşitli laboratuvar araçlarının okullara tahsis edildiği ve yaklaşık olarak 30 yıllık bir süre ile eğitim teknolojilerinin okullara kurulduğu görülmektedir. 1961 yılında eğitim teknolojileri ile ilgilenmek üzere Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü kurulmuştur. Diğer yandan 1927-1960 yılları arasında ülke çapında okuryazarlığı artırmak amacı taşıyan ve mektup, radyo gibi araçların kullanıldığı uzaktan eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirildiği görülmektedir. 1961 yılında her düzeydeki eğitim kurumuna hizmet eden Uzaktan Eğitim Merkezi kurulmuştur. 1974 yılında ortaöğretim düzeyi için, 1983 yılında ise Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi'nin kurulması ile yükseköğretim düzeyinde uzaktan eğitim uygulamalarına başlanılmıştır (Akkoyunlu, 2002).

2.1.3. Bilgisayar Destekli Eğitim

Bilgisayarın insan yaşamına girdikten sonra hızla yaygınlaşması, bu teknolojidен eğitim alanında faydalanma düşüncesini meydana getirmiştir. 20. Yüzyılın sonlarında bilgisayarın insan hayatında meydana getirdiği değişiklikler Bilgisayar Destekli Eğitim (BDE), ile eğitim bilimlerine yansıdığı savunulabilir.

Yaşadığımız zamanda insanın en çok faydalandığı teknoloji tüm alanlarda olduğu gibi eğitim alanında da yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Bilgisayarlar eğitim alanında kullanılabilir en etkili eğitim araçlarından biridir.(Sönmez, 1999). Alkan'a (2005) göre bilgisayarlar eğitimde en az üç eğitsel işleve sahiptir. Bunlar şu şekilde sıralanabilir:

1) Eğitsel verileri düzenleme ve değerlendirme: Bu çalışma bilgi işlem aktivitelerini kapsamaktadır. Bilgisayarlar bahsi geçen görevi yerine getirmede eğitimle ilgili bütün istatistiksel verilerin toplanması, korunması ve işlenmesi işlerini güvenilirlikle yapabilir.

2) Eğitim sektörünün yönetimi ile ilgili işlevler: Bir öğrenci bilgisayarlar sayesinde bir öğrenim haftasında ne yapması gerektiğini bilebilir ve bu sayede öğrenci programlarının yönetiminde kullanılabilirler. Bilgisayar öğrenciye eğitim öğretimin karar verme sürecinde uygun bilgilerle besleyebilir.

3) Öğretim işlevi: Bu işlevde bilgisayarlar yorulmayan, bıkkınlık göstermeyen bir öğretmen gibi davranarak; görme ve ses ile ilgili iletişim kurallarını kullanabilirler.

Bilgisayar tüm alanlarda olduğu gibi eğitim bilimleri alanında da birçok yerde kullanılmıştır. Bununla birlikte bilgisayarın eğitimde kullanımı belli kategorilere ayırdığı söylenebilir. Yanpar (2006) Bilgisayar Destekli Eğitim'i aşağıdaki kategorilere ayırmaktadır:

1) Laboratuvar yöntemi: Bu metodun temel amacı hedef kitleyi bilgisayar okuryazarlığı kazandırmak ve dersleri laboratuvar ortamında imkânlar el verdiğince interaktif olarak sunmaktır. Ülkemizdeki okulların birçoğunda bilgisayar laboratuvarı vardır.

2) Her sınıf için bilgisayar yöntemi: Bu yöntemde; her sınıfa birer tane bilgisayar, akıllı tahta ve gerekli donanımlar kurulur. Ayrıca okul bir ağ sistemi ile donatılır. Böylece her ders teknolojiyle buluşmuş olur.

3) Kişisel bilgisayar yöntemi: Her öğretmenin ve öğrencinin kendisine ait bir pc (Personel Computer; Kişisel Bilgisayar) ile çalışma yaptığı bir yöntemdir. Buna

ek olarak eğitim ortamına bir ağ sistemi kurulmuştur. Öğrenci kişisel bilgisayar veya tabletini tüm ders hazırlıklarını, materyallerini ve ödev çalışmalarını yapmak için kullanır. Ağ ortamı ise öğrenci okula geldiğinde kendi aygıtını okulun ağ sistemine bağlayarak derse katılmak için kullanır. Öğretmen ise ders ile ilgili tüm hazırlıklarını kendi bilgisayarında hazırlar ve derse girdiğinde kendisine ait bilgisayarını okulun ağ sistemine bağlar ve dersini anlatır. Öğretmen ve öğrenci arasındaki tüm iletişim dijital ortamda yapılır. Ayrıca bu metotla öğretmen ve öğrenciler buldukları yerden video konferans yoluyla derse katılabilirler.

4) Ağ ve internet yöntemiyle eğitim: Bu metot asenkron ve senkron olmak üzere iki farklı türde görülür. Senkron yöntemde; öğretmen ve öğrenciler, aynı anda mekândan bağımsız olarak video konferans, dia gibi uygulamalarla belirli saatlerde bir sınıftaymış gibi eğitim ve öğretimi gerçekleştirirler. Asenkron yöntemde; dersin konusu internet ortamında bulundurulmaktadır. Öğrenciler yer ve zamana bağlı kalmadan internet sitesi üzerinden eğitimlerini gerçekleştirmektedirler. Bu yöntem açıktan öğrenim görmek isteyenler için ideal bir sistemdir (Şahin ve Yıldırım 1999). Ülkemizde ise 1984 yılından itibaren Bilgisayar Destekli Eğitim çalışmalarına başlanmıştır. Ülkemizde Bilgisayar Destekli Eğitim üzerine yapılan çalışmalarda başlangıçta yazılımdan çok donanıma önem verilmiştir. 1984 yılında ise Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) ortaöğretim kurumlarında bilgisayarlara yer vermiştir. 1991’de ulusal politikalar bilgisayar destekli öğretimi kapsamıştır. Çok yakın geçmişte yani 1998’de MEB Dünya Bankası’ndan yaklaşık 600 milyon dolar borç alarak, halen uygulanmakta olan iki aşamalı Ulusal Temel Eğitim Programı’na yatırmıştır (Akbaba, Altun, 2006). Birinci safha (Faz I) 2003 yılında tamamlanmıştır (MEB, 2005). Birinci safhada aşağıdaki yatırımlar yapılmıştır (Akbaba, Altun, 2006).

2.1.4. Bilgisayar Destekli Eğitimin Yararları

Bilgisayar destekli eğitimin öğretmen, öğrenci ve eğitim kurumları açısından birçok yararları bulunmaktadır. Bunlar aşağıdaki gibi belirtilmiştir (Keser, 1988);

2.1.4.1. BDE’nin Öğretmenler Açısından Yararları

Bilgisayar destekli eğitimin öğretmenler açısından yararları şöyle sıralanabilir:

- 1) Daha az zamanda daha etkili öğrenmeyi sağlar,
- 2) Değerlendirme için ek alternatif sunar,
- 3) Öğrenciler ve öğreticiler arasında iletişimde artış sağlar,
- 4) Rutin işlemlerin azalmasını sağlar,

- 5) Elde edilmesi pahalı olan doküman, resim ve bilgiye erişmeye olanak sağlar,
- 6) Sınıf performansının artmasını sağlar,
- 7) Öğrencilerin derse daha aktif katılımını sağladığı için eğitimcinin işini kolaylaştırır,
- 8) Sıkıcı olan dersleri zevkli ve kolay hale getirerek eğiticiye yardımcı olur,

2.1.4.2. BDE'nin Öğrenciler Açısından Yararları

Bilgisayar destekli eğitimin öğrenciler açısından yararları şöyle sıralanabilir:

- 1) Kendi durumuna göre kendi seviyelerinde çalışabilmeleri imkânı sunar,
- 2) Karşılıklı etkileşim olarak öğrenme ve kendi öğrenme ortamına katılmaya yönlendirir,
- 3) Genellikle zevkli, farklı ve ilginç bulunur,
- 4) Zengin örneklerle çalışma ve pratik yapma imkânı verir,
- 5) Çok geniş bilgi ağına erişim sağlar,
- 6) Grafik, ses, animasyon ve çoklu medyanın görsel ve dinamik bir çalışma ortamı sağlar,
- 7) Yaratıcılığın ortaya çıkmasını sağlar,
- 8) Kendine olan güvenini arttırır,
- 9) Öğrenciye zaman kazandırır,
- 10) Belgelere başvurma ve arşiv oluşturma alışkanlığı kazandırır,
- 11) Daha önceki çözüm yollarını araştırıp bunları yeni bir çözüm yolu için kullanabilme yeteneğini geliştirmesini sağlar,
- 12) Paylaşımaya duygusunu geliştirir,

2.1.4.3. BDE'in Eğitim-Öğretim Kurumlarına Katkıları

Bilgisayar destekli eğitimin eğitim-öğretim kurumları açısından yararları şöyle sıralanabilir:

- 1) Öğretim maliyetleri azalabilir,
- 2) Eğitimciler daha çok öğrencinin ihtiyaçlarını giderebilirler,
- 3) Değerlendirme ve puanlama oranlarında kalite artar,
- 4) Zamanın verimli kullanımı sağlar,
- 5) Uzaktan eğitim programlarının geliştirilmesine olanak sağlar,
- 6) Sınıfta uygulanamayacak deney ve uygulamalar benzeşim programları kullanılarak okul ortamına girmesine imkân sağlar,
- 7) Eğitimde, öğrencilere eşit eğitim alma hakkı sağlar,

- 8) Okul başarı düzeyini arttırır,
- 9) Kurumlar arası etkileşimde fayda sağlar,
- 10) Planların okullara göre esnekçe yapılabilmesine olanak verir,
- 11) Dünya genelindeki diğer kurumlarla paralel bir biçimde ders işleme imkânı sağlar.

2.1.4.4. Bilgisayar Destekli Eğitimin Olumsuz Yönleri

Bilgisayar destekli eğitimin birçok avantajları mevcuttur. Fakat bütün eğitim-öğretim metotlarının olduğu gibi bunun da bazı durumlarda sınırlılık ve olumsuzlukları vardır. Bunlar aşağıda şu şekilde belirtilmiştir (Keser, 1988):

- 1) Bilgisayar donanımlarının satın alınması, kurulması, bakımları ve korunması pahalıdır.
- 2) Öğrencinin uzun süreli olarak bilgisayar ile çalışması, onun insanlarla ilişkisini ve sosyal gelişimini olumsuz yönde etkileyebilir.
- 3) Eğitim yazılımları, eğitim programı ile paralel olmaması durumunda ne kadar iyi hazırlanmış materyaller olurlarsa olsunlar, eğitim-öğretim yönüyle fazla önemli olmayabilirler.
- 4) Gerekli eğitimi almamış eğiticiler bilgisayar destekli eğitim konusunda yeterli tecrübeye sahip olamayabilirler.
- 5) Teknik elemanlar ile eğiticiler arasında gerekli iletişim olmayabilir.
- 6) Kaliteli eğitim yazılımlarını bulmak kolay değildir.
- 7) Bazı derslerin uygulama yazılımlarının çok, bazı derslerin uygulama yazılımlarının az olması bir eksikliklerdir.
- 8) Çeşitli donanımsal problemler yüzünden ders akışını bozulabilir.
- 9) Alt yapı yeterli olmadığı durumlarda çıkacak problemler hemen giderilemeyebilir.
- 10) Gerekli formatör eğitimci veya kaynaklar yeterli olmağı durumlarda sorun yaşanabilir.

2.1.5. Bilgisayar Destekli Öğretim

Her alanda olduğu gibi eğitim ve öğretimde de bilgisayardan faydalanılmaktadır. Okul programlarında bilgisayar eğitimi adıyla yerini almaktadır. Bilgisayarlar öğretme yöntem ve tekniklerinde de etkisini göstermiş ve son yıllarda yaygın bir şekilde bilgisayar destekli öğretim uygulamalarına başlanmıştır.

FATİH Projesi'nin teori ve pratik alanlarının hemen her bölümünde bilgisayar teknolojisinin ve bu teknolojiden yararlanan bilgisayar destekli öğretimden bahsetmek mümkündür. Bilgisayar destekli öğretim; öğrencilerin programlı öğrenme materyalleri ile bilgisayar kullanarak etkileşimde bulunduğu; diğer bir ifade ile bilgisayar programları ile öğrenmeyi gerçekleştirdiği, öğrenmelerini izlerken aynı zamanda kendi kendini değerlendirebildiği bir öğretim biçimidir (Senemoğlu, 2011).

2.1.5.1. FATİH Projesi

Dünya genelinde birçok ülkede Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Ülkemizde de okullarımızın teknolojik alt yapısı günden güne gelişerek yeni projeler üretilmektedir. Bu projelerden en kapsamlı olanı 2010 yılında kamuoyuna duyurulan ve bütün okullarda uygulanması planlanan kısa adı FATİH olarak bilinen Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi'dir. Bu projeye okullarımızın Bilgi ve İletişim Teknolojileriyle donatılması hedeflenmektedir.

Dersliklere internet, etkileşimli tahta, dizüstü bilgisayar, projeksiyon cihazı, çok fonksiyonlu yazıcı gibi teknolojik araçların konulması ve her öğrenciye tablet verilmesi planlanmaktadır. Böylece bu imkânı elde eden öğretmenler ve öğrenciler, eğitsel yazılımları kullanarak birçok duyu organına hitap edebilecek şekilde öğrenme etkinliklerini artıracırlardır.

Bu teknolojilerin sınıflara girmesiyle eğitimin araç gereçlerinin ve içeriğinin de bu teknolojiye göre düzenlenerek yeni içeriklerin oluşturularak dijital ortama aktarılması gerekmektedir. Bu sebeple okullardaki teknolojiye uygun zengin, teknoloji destekli eğitsel yazılımların oluşturulması zorunlu hale gelmektedir. Teknolojinin hayatın her alanına girmesiyle toplumsal bir değişim meydana gelmiştir. Dolayısıyla bu teknolojinin eğitim alanında da ileri düzeyde kullanılması önemsenmektedir.

Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Kurumu (2017) FATİH projesi ile ilgili; Her öğrencinin en iyi şekilde eğitim alması, en kaliteli ve zengin eğitim içeriklerine ulaşması ve eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması, eğitimde teknoloji kullanımıyla ilgili dünyada uygulamaya konulan en büyük ve en kapsamlı eğitim hareketi olduğunu belirtmiştir. Eğitimde FATİH Projesi, eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullarımızdaki teknolojik alt yapıyı iyileştirmek amacıyla bilişim teknolojileri araçlarının öğrenme-öğretme sürecinde daha fazla duyu organına hitap

edilecek şekilde, derslerde etkin kullanımı için başlatılmıştır. Bu prensiplerden yola çıkarak çözümü oluştururken başarı faktörleri 5 temel esasa dayandırmıştır. Bunlar;

1) Erişilebilirlik: Her an her yerden, zaman ve araçlardan bağımsız olarak hizmet sunabilmek,

2) Verimlilik: Hedef odaklı, daha verimli çalışma ortamları ve gelişim alanları sunabilmek,

3) Eşitlik (fırsat eşitliği): Tüm paydaşların en iyi hizmete erişilebilmesini sağlayabilmek,

4) Ölçülebilirlik: Gelişimin doğru değerlendirilebilmesi için sürecin ve sonuçların doğru ölçülebilmesini sağlamak, buna göre düzgün geri bildirim verebilmek,

5) Kalite: Tüm eğitimin kalitesini ölçülebilir şekilde yükseltmek.

FATİH projesi ile öğrencinin, sadece dersteki başarısıyla değil, ilgi alanları, aktiviteleri ve eğilimleriyle değerlendirilebilmesi ve bu yolla, öğrencilerin tüm öğrencilik hayatlarına ait verinin analizinin yapılmasının önemi de ortaya çıkmaktadır. Burada söz konusu olan sadece toplanan verilerle istatistik oluşturulması değildir. Bu proje ile öğrencinin eğitimi sürecinde oluşan her türlü bilginin tek bir kimlik yönetimi sisteminde tutulması ve bir veri havuzu ile analizlerin anında yapılabileceği bir altyapı oluşturulması amaçlanmaktadır.

Milyonlarca verinin arasından doğru veriye ulaşip analiz edebilmek bireysel eğitim aracılığıyla günümüze kadar kazanılamayan öğrencilerin kazanılabilir hale getirilmesini sağlayacak, aynı zamanda ilgi ve başarı alanlarına göre mesleğe yönlendirme anlamında da bilgi kaynağı olacaktır. Öğrencinin kişisel kazanımının sağlanabilmesi için bireysel veri analizinin yapılabilmesi esastır. Öğrencinin sadece sınavla değerlendirildiği sistemden;

- 1) Sınav sonuçlarına göre eksik kalan yönlerini görerek,
- 2) Bunları görsel olarak analiz ederek,
- 3) Ders dışındaki ilgi alanlarını tespit ederek,
- 4) Özel yeteneklerini keşfederek,
- 5) Hangi yolla daha kolay öğrendiğini anlayarak,
- 6) Hangi alanlara eğilimli olduğunu fark ederek, değerlendirildiği bir sisteme geçiş bu proje ile hedeflenmektedir.

Bu sistemle sınıf yönetimi kullanılarak, öğretmen-öğrenci etkileşimli tahta-tablet etkileşimi sağlanacak, bilgi edinme/öğrenme süreçleri daha etkin kullanılacak,

sınıf yönetimi ile öğretmen, sınıf içi üretilen materyalleri öğrencileri ile paylaşabilecek, ödev gönderebilecek, öğrencilerinin sınıf içerisinde öğrenme düzeylerini daha kontrollü olarak ölçebilecektir. Bu sistemin sınıflarda etkin kullanımı için tüm okullarda yüksek hızlı ve güvenli internet (VPN) kullanımı sağlanmaktadır. Okul bilgi sistemi ile okullara kurulan sistemler ve okullara ait donanım değişiklikleri izlenebilmektedir. Ayrıca öğrenci okul dışında da öğrenme sürecine devam edebilecek ya da pekiştirebilecektir. Eğitimde FATİH projesi ile öğrenci, bulunduğu ortamdan bağımsız olarak ders notlarına, ders içi projelere ve öğretmen tarafından verilen ödevlere ulaşabilmekte, ürettiği bilgileri öğretmeni ve diğer arkadaşları ile paylaşabilmekte ve ayrıca EBA (Eğitim Bilişim Ağı) ile yardımcı dokümanlarla öğrendiği konuları pekiştirebilmektedir (Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Kurumu 2017).

Bilgisayar destekli öğretim, öğretim sürecinde bilgisayarın alternatif olarak değil, sistemi tamamlayıcı, sistemi güçlendirici bir unsur olarak kullanılmalıdır (Uşun, 2004).

2.1.5.2. Alıştırma ve test uygulamaları

Bilgisayarlara farklı konularda ders materyalleri yüklenir. Öğrenciler, daha önce gördüğü konuları öğrendiği bilgileri hafızasına yerleştirmek ve konuları pekiştirmek için bilgisayarda bulunan alıştırma yapar. Bunun sayesinde, öğrenilen bilgilerin kalıcılığı sağlanır. Bunun yanında, öğrenciler, her hangi bir konuyu daha iyi öğrenebilmek için bilgisayara yüklenen pratik uygulamaları yapar. Bunun temel amacı, bilgilerin etkili ve hızlı olarak öğrenilmesidir. En son olarak, herhangi bir ünitenin sonunda anlatılanların öğrenilip öğrenilmediğini değerlendirmek için test uygulamaları planlanır. Öğrenciler, bilgisayarın karşısına geçip ilgili konuları içeren testleri çözer ve cevapları konusunda anında bilgisayardan dönüt alır. Öğrenci elde ettiği bu dönütler sayesinde hızlı olarak öğrenemediği konuları hemen kavrar ve öğrenme faaliyetlerine geçer.

2.1.5.3. Öğretici uygulamalar

Öğretmenler ayrıca uygulama faaliyetleri organize ederler. Bu faaliyetler sayesinde öğrenciler, öğrendikleri bilgilerden yola çıkarak yeni bilgiler ortaya çıkarır. Diğer bir şekilde ifade etmek gerekirse, öğrencilerin yaratıcılık yetenekleri gelişir. Belirtilen uygulamalar öğrencilere yeni fikirler geliştirmek için gerekli olan

bilgileri, yol ve ipuçlarını verir. Öğrenci, bütün bu bilgileri kullanarak var olmayan yeni uygulamalar yapar.

2.1.5.4. Eğitsel oyunlar

Bazı bilgisayar şirketleri okullarda işlenen konular ile ilgili eğitsel oyunlar hazırlar. Bu eğitici oyunların ana amacı, öğrencilerin öğrendikleri kuramsal bilgileri uygulayabilecek ortamlar hazırlamaktır. Öğrenciler bu uygulamaları kullanarak, öğrendikleri bilgileri uygulayarak geliştirir ve yaşamı boyunca etkili bir biçimde kullanır.

2.1.5.5. Simülasyonlar

Bazı bilgisayar şirketleri bazı bilgileri benzetişim kullanarak, kendi yaşamlarında karşılanamayacak bilgileri öğrencilere sunar. Mesela, fen bilimleri dersi ile ilgili simülasyonlar hazırlanır. Simülasyonlar sayesinde öğrenciler deneyleri sınıf ortamlarında yapıp deneyim kazanırlar. Diğer bir örnekte pilotların eğitimi verilebilir. Pilotlar simülasyonlar sayesinde uçak kullanımı konusunda yeteri kadar eğitilebilirler. Bunlar sayesinde pilotlar, az masraf ve çok deneyim ile etkili olarak yetiştirilebilirler.

2.1.5.6. Problem çözme programları

Bilgisayarlara matematik programları da yüklenebilir. Öğrenciler, bu programlar sayesinde yeteri derecede konular ile ilgili problem çözme olanağına kavuşmaktadır. Bilgisayara binlerce problemler yüklenebilir. Bunun sonunda, öğrenciler kalıcı öğrenmelerini gerçekleştirebilirler.

2.1.5.7. Bilgisayar öğrenim programları

Bilgisayar şirketleri eğitim programları hazırlarlar. Öğrenciler ve öğretmenler bu programlar sayesinde bilgisayarlar konusunda gerekli olan tüm bilgileri istedikleri zaman ve ortamda öğrenebilirler.

Bilgisayar destekli öğretimin hedefleri üzerine aşağıdakiler sıralanabilir (Barker ve Yeates, 1985):

- 1) Geleneksel eğitim-öğretim metotlarını etkili bir hale getirmek,
- 2) Öğretme-öğrenme sürecinin hızını arttırmak,
- 3) Çeşitli içerik sağlamak,
- 4) Maliyeti düşük ve etkili öğretimi sağlamak,
- 5) İhtiyaca dayalı öğretimi hayata geçirmek,

- 6) Tamamlayıcı öğretimi sağlamak,
- 7) Öğretimde devamlı niteliğin artmasını sağlamak,
- 8) Kişisel öğretimi gerçekleştirmek,

2.1.6. Uzaktan Eğitim

Günümüzde bilgi ve iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler (uydu, fiber optik, televizyon, bilgisayar, internet vb.) eğitimin yapısını ve şeklini etkilemekte, eğitimcileri yeni eğitim-öğretim uygulamaları ve öğrenme-öğretme yöntemleri geliştirmeye zorlamaktadır. Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanan eğitimciler, küresel eğitim programlarının mutlaka kullanılması gerektiğini belirtmektedirler. Küresel eğitim olanağı sunan yöntemlerden biri uzaktan eğitimidir (İşman, 2011).

California Distance Learning Project (CDLP)'e göre; "Uzaktan öğrenme programı, öğrenciyle eğitsel kaynaklar arasında bağlantı kurarak eğitimi gerçekleştiren bir sistemdir." Uzaktan eğitim uygulamalarının eğitim kurumlarına kayıtlı olmayan kişilere de eğitim imkânı sağlıyor olması, son dönemlerde öğrenciye tanınan eğitim olanaklarının artmakta olduğunu göstermektedir. Uzaktan eğitim programlarının başka boyutu da mevcut kaynaklardan yeterince yararlanıyor olması ve gelişen teknolojiyi de yakından takip etmesidir.

Simonson vd. (2003) uzaktan eğitimin, farklı ortamlardaki öğretmen, öğrenci ve eğitim öğretim araç gereçlerinin bilişim teknolojileri aracılığı ile bir araya getirildiği kurumsal eğitim faaliyetleridir. Diğer bir ifade ile uzaktan eğitim, farklı şekillerle farklı ortamlarda, bir çok öğretmenin olduğu veya olmadığı, farklı eğitim gruplarında, farklı öğrenme düzeyi ve yaşlarda, farklı teknolojilerle, farklı yaklaşımları gerçekleştirebilir.

Uzaktan eğitimin birçok özelliği bulunmaktadır. Demirel vd., (2004)'ne göre bu özelliklerden bazıları şöyle sıralanabilir:

- 1) Uzaktan öğrenme aktiviteleri için yer ve zaman sınırlaması yoktur. Öğretmenler ve öğrenenler eğitim-öğretim sürecinin büyük bir kısmında fiziksel olarak ayrı mekanlarda bulunmaktadır. Ortam, ders içeriğini bir araya getirmek amacıyla kullanılmaktadır.
- 2) Bireye göre değişken ders ve konu zamanları söz konusudur.
- 3) Eğitimi alacak olan kişiler bu eğitim ve öğretimlerini senkron ve asenkron biçimlerde alabilirler.

- 4) Uzaktan eğitim yöntemi sürekli eğitim imkânı sağlamada etkili bir araçtır. Uzaktan eğitim sistemleri genellikle modüler bir yapıya sahiptirler. Bu sebeple kolayca kişilerin isteklerine uygun hizmetler verilebilmekte veya her birey kendi isteğine uygun bir program yaparak o programı takip edebilmektedir.
- 5) Uzaktan eğitim teknolojilerinin bazılarında kişilere etkileşimli bir eğitim sunulabilmektedir.
- 6) Kolay uygulanabilir ölçme ve değerlendirme araçlarının hizmet edebiliyor olması sistemin pozitif yanlarındanadır.
- 7) Genelde kurulum aşamasındaki sistemlerin maliyeti geleneksel öğretime göre daha az maliyetli vardır denilebilir.
- 8) Daha geniş kitlelere uzaktan eğitim sistemi sayesinde daha kısa sürede ulaşmak imkân dâhilindedir.
- 9) Uzaktan eğitim sistemleri ile birlikte işgücünün daha verimli kullanılması da söz konusudur. Bireyler görev yaptıkları kurumdan ayrılmadan eğitimlerini devam ettirebilmekte ve ayrıca bu yolla bilgi ve kazanımlarını artırarak çalıştıkları kurumda daha faydalı olabilmektedir.

1728 yılında posta ile ilk uygulaması yapılan uzaktan eğitim, günümüzde değişen ve gelişen bilgi teknolojileri sayesinde daha zengin ve nitelikli, telekonferans ve internet uygulamaları biçiminde karşımıza çıkmaktadır. Bu uzaktan eğitim programları sayesinde birbirlerinden çok uzaklıkta farklı mekânlarda olan öğretmen ve öğrenciler, birbirleriyle görüntülü ve sesli olarak iletişim kurabilmektedirler (İşman, 2011).

Uzaktan eğitimin tarihçesi incelendiğinde yaşanan süreçlerin beş ana bölümden meydana geldiği anlaşılmaktadır. İlk uygulamalar 18. yüzyılda İngiltere ve ABD’de gerçekleşmiş, bu süreçte “mektupla öğretim” deneyimi kullanılmıştır. Bu yöntem ile öğretim içeriği posta yolu ile öğrencilere gönderilmiş ve bu şekilde daktilo, kompozisyon ve yabancı dil öğretimi yapılmıştır. Bu konuda ülkemizde ilk girişim Mektupla Öğretim Merkezi’nin Milli Eğitim Bakanlığınca kurulması ve eğitim-öğretim uygulamasına geçilmesi ile başlamıştır. Bu alandaki çalışmalar genel müdürlük seviyesine getirilerek 1966 yılında yaygınlaştırılmıştır (Alkan, 2005).

Bu sırada yaşanan ikinci girişim Radyo ve Televizyon Yayınları olarak adlandırılmaktadır. 20. yüzyılın başlarında özellikle eğitim vermek amacıyla kurulmuş, aynı yüzyılın ortalarında ise televizyon istasyonları eğitim amacıyla

kullanılmaya başlanmıştır. Ülkemizde ilk deneme uygulamaları 1974 yılında yapılmış Yaygın Öğretim Kurumu'nun aktiviteleri ile 1978 yılına kadar sürmüştür.

Ardından bu çalışmaları Televizyon ile Eğitim Merkezi (FRTM) ve Film-Radyo tarafından yapılan Televizyon programları izlemiştir. Ancak Çeşitli sebeplerden ötürü her iki uygulamanın da başarılı olmadığı görülmüştür (Alakuş, 2003).

Dünyada çok farklı uygulamaları olan uzaktan eğitimin, eğitim-öğretim ortamlarına etkisi uzun süredir incelenmektedir. Gelişen teknoloji ile birlikte uzaktan eğitime olan eğilimin arttığı söylenebilir. Bu noktada uzaktan eğitimin yararlarının bilinmesi önem kazanmaktadır. Keegan (1998), bu yararları şu şekilde ifade etmiştir:

- 1) Küreselleşme: Uzaktan eğitim kurumları genellikle dünya çapında eğitim verebilecek özelliğe sahiptir. Yüzyıldan fazla bir zamandır, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde özellikle İngiltere ve Fransa'da eğitim faaliyetlerinde bulunan kurumlarda çalışan resmi görevli veya ticaretle uğraşan vatandaşlarına düzenli ve sistemli olarak uzaktan eğitim hizmeti sunmaktadır.
- 2) Kişiselleştirme: Geleneksel eğitim sisteminin Doğu'da ve Batı'daki en fark edilebilir özelliği eğitici ve öğrencinin yüz yüze iletişim kurmasıdır. Bu durumun sonucu olarak eğitim ortamları öğrencilerin farklı öğrenme yetenekleri ve zeka seviyeleri yerine sınıfın genel durumuna göre hazırlanmaktadır. Fakat istenilen durum, her öğrencinin kişisel ilgileri ve istidatları dikkate alınarak hazırlanmış ders içerikli eğitim sistemidir. Geleneksel eğitim anlayışı ile gerçekleştirilmesi çok zor olan bu durum, uzaktan eğitimin sağladığı fırsatlarla gerçekleştirmeye başlamıştır.
- 3) Özelleştirme: Uzaktan eğitim, öğrenciyi sınıftaki gruptan alarak eğitim ve öğretim verebileceği farklı bir ortama taşır. Bu sistemde kuramsal öğrenmenin yerini kişilere göre özelleştirilmiş öğrenme alır. Bu durumun sağlayacağı avantajlar ile birlikte getireceği psikolojik ve sosyolojik dezavantajlar da tartışılmaktadır.

Yukarıda ifade edilen faydaları yanı sıra uzaktan eğitimin belli başlı sınırlılıkları da yok değildir. EĞİTEK (2016)'e göre bu sınırlılıklar şu şekilde ifade edilmiştir:

- 1) Öğrenme ortamlarında gerekli olan yüz yüze etkileşim ortam ve imkanları tam anlamıyla sağlanamaması,
- 2) Öğrenme sürecinde karşılaşılan öğrenme sorunlarının hemen giderilememesi ve bu durumun ardından oluşabilecek diğer zorluklar,

- a) İstenilebildiğinde yardım alamama ve sorunun giderilememesinden kaynaklanan davranışların gelişimi,
- b) Kendi başına çalışma kabiliyeti olmayan ve bu yeteneğini geliştirmemiş kişiler için planlama ve çalışma güçlükleri,
- c) Atölye ve laboratuvar gibi uygulama ağırlıklı konuların bu metodla verilmesindeki sorunlar,
- d) Kalabalık öğrenci gruplarındaki iletişim sorunları.

Günümüzde ilerleyen bilişim ve iletişim teknolojileri sayesinde yukarıda bahsi geçen sınırlılıklara belli seviyelerde çözümler getirildiği görülmektedir.

Uzaktan eğitimin dünyanın hemen hemen her yerinde çeşitli ülkeler tarafından az ya da çok üzerinde durulduğu görülmektedir. Gülbahar (2009, 37)'a göre özellikle II. Dünya savaşı sonrasında uzaktan eğitim, ülkelerin eğitim sistemlerine katkıda bulunmak için gündeme gelmiş ve birçok ülke tarafından farklı biçimde uygulanmıştır. Bu konuda ülkeler incelendiğinde ise ortaya çok farklı sonuçlar çıkmaktadır. Bu durum ülkelerin nüfusuna, coğrafi konumuna, kültürel özellikler göre farklılık göstermektedir. Örneğin uzaktan eğitimi en önce ve yaygın şekilde kullanan ülkeler Çin ve Japonya gibi nüfusu kalabalık olan ülkelerdir. Benzer şekilde Amerika, Kore vb. gibi yaşam boyu öğrenmeye değer veren ülkeler ile İsveç, Norveç vb. gibi coğrafi konumları nedeni ile ulaşım sorunu yaşayan ülkeler de bu uygulamaları yaygın şekilde kullanmaktadır.

Uzaktan eğitimin kişilerin eğitim ihtiyaçlarını karşılayabilecek ikinci bir seçenek olarak görülmesi etkililiğine inanılması, değişen ve gelişen teknolojinin eğitim ihtiyacını gidermede faydalı olması nedeni ile Türkiye’de 1960’lı yılların son dönemlerinden başlamak üzere uzaktan veya yaygın eğitim-öğretim uygulamalarına olan gereksinim artmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı, 1960 yılında mesleki ve teknik alanlarda mektupla öğretim yapmak üzere açılan merkez 1974 yılında “Mektupla Yüksek Öğretim Merkezi” olarak ayrı bir görev üstlenmiştir. Temel amacı modern bir uzaktan eğitim sistemi kurmak olan “Eğitim Teknolojisi Strateji ve Yöntem Komitesi” kurulmuş ve daha sonra pilot bir kurum olarak “Deneme Yüksek Öğretmen Okulu” oluşturulmuştur. Bu çalışmalar daha sonra yerini Yaygın Yüksek Öğretim Kurumu (YAYKUR)’a bırakmış ve 1978 yılında “Açık Üniversite” Yüksek Öğretimde kurulması girişimleri MEB tarafından başlatılmış fakat yasalasamamıştır (Alakuş, 2003).

2.1.7. Açık Öğretim Fakültesi

6 Kasım 1981 tarih ve 2547 sayılı kanunun 5. ve 12. Maddeleri Türk Üniversiteleri'ne sürekli ve açık öğretim yapma hakkını tanımıştır. Daha sonra bu görev 20 Temmuz 1982'de çıkartılan 41 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile Anadolu Üniversitesi'ne verilmiştir. Mevcut İletişim Bilimleri Fakültesi bu sayede ülke düzeyinde uzaktan eğitim hizmeti vermeye başlamıştır. 1993 yılında uzaktan eğitim sistemi, 496 nolu Kanun Hükmünde Kararname ile günün eğitim sistemi gereksinimlerine göre yeniden yapılandırılarak iktisat ve işletme programları dört yıllık işletme ve iktisat programlarına dönüştürülmüştür. Ayrıca, üniversiteye uzaktan öğretim sistemi ile ilgili kitap, radyo-tv programları, bilgisayar akademik danışmanlık, organizasyon, sınav ve her türlü öğrenci işleri gibi hizmetleri verme ve ön lisans, lisans tamamlama, lisans ve her türlü sertifika programlarını yürütme görevleri verilmiştir (AÖF, 2008).

2.1.8. E-öğrenme

Günümüzde kullandığımız bilgi ve iletişim teknolojileri ile bilgi elektronik ortamlarda sürekli yer değiştirerek yolculuğuna devam etmektedir. Bu yolculuğu eğitim-öğretim kapsamında düşünmek gerekirse, karşımıza e-öğrenme (elektronik öğrenme) kavramı çıkmaktadır. En basit şekilde e-öğrenme, öğretim etkinliklerinin elektronik ortamda yürütülmesi veya bilgi ve becerilerin elektronik teknolojiler aracılığı ile aktarılması olarak tanımlanabilir (Gülbahar, 2009).

E-öğrenme için farklı yol ve yaklaşımlardan söz etmek mümkündür. Bu yaklaşımlara Coldeway (1986), tüm eğitim-öğretim uygulamaları için yer ve zaman kavramlarının birleşimini göz önünde bulundurarak dört biçimde incelediği bir yapı önermiştir:

- 1) **Aynı zaman-aynı yer:** Geleneksel öğretim yani aynı zaman aynı mekânda gerçekleştirilen öğretim türüdür. Genellikle sınıflarda ve eğitmen merkezli olarak karşılaşılır.
- 2) **Farklı zaman-aynı yer:** Aynı yerde farklı zamanlarda öğrenmek, kişilerin bir öğrenme merkezinde veya bilgisayar dersliğinde öğrendiği öğretim türüdür.
- 3) **Aynı zaman-farklı yer:** Farklı yerlerde aynı mekânda öğretim için televizyon veya uydu yayını kullanılabilir. Bu yaklaşım türü eş zamanlı (senkron) uzaktan öğretim olarak adlandırılmaktadır.

4) Farklı zaman-farklı yer: Öğrenciler farklı zamanlarda farklı mekânlarda öğreniyor olabilirler. Öğrenciler ne zaman ve nerede öğreneceklerine kendileri karar verebilirler. Aynı zamanda istedikleri bir yerden öğretim materyallerine bağlanabilirler. İnternet aracılığıyla web ortamında yapılan öğretim farklı zaman ve farklı yerden yapılan öğretime örnektir. Bu yaklaşım ise farklı zamanlı (asenكرون) uzaktan öğretim yaklaşımı olarak adlandırılmaktadır (Coldeway, 1986).

2.2. Yurt İçinde Yapılan İlgili Araştırmalar

Umay (2004) matematik öğretmeni olarak okullarda görev yapan öğretmenler ve matematik öğretmen adaylarının eğitim-öğretim sürecinde bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına yönelik bakışlarını belirlemeye yönelik bir araştırma yapmışlardır. Araştırmaya 53 öğretmen adayı ve 25 matematik öğretmenliği öğrencisi katılmıştır. Nitel veri toplama yöntemlerini kullanarak yaptığı araştırmada, öğretmen adaylarının çoğu ve okullarda görev yapmakta olan öğretmenlerin hiç biri ders planlarında Bilişim Teknolojileri kullanımına yer vermediği okullara bilgisayar teknolojileri yerleşmiş olsa bile, öğretmen adaylarının ve öğretmenlerin bilgi teknolojilerine yeterince hâkim olmadıkları tespit etmiştir.

Demiraslan ve Usluel (2005) bilişim teknolojilerinin öğrenme-öğretme sürecine uyarlanmasında, öğretmenlerin mevcut durumlarını tespit etme amacıyla BT'lerin kullanıldığı okullarda 112 öğretmenle araştırmalarını yapmışlardır. Araştırmadan elde edilen sonuçları öğretmenlerin tamamının bilgisayar kullandığı, e-posta, sunu ve kelime işlemci gibi yazılımları kullanma düzeylerinin yüksek olduğu belirlenmiştir. Ancak öğretmenlerin çoğu kullandıkları bu teknolojileri öğrenme-öğretme sürecine uyarlama konusunda herhangi bir etkinlik yapmadıkları yine araştırma sonuçlarında belirtilmiştir. Araştırmacılar, öğretmenlerin BT'leri öğrenme-öğretme sürecine dâhil edebilmeleri için öğretmen yetiştiren kurumların bu konu üzerine eğilmelerini, okul yöneticilerinin bu süreci destekleyip gerekli imkânları sağlamalarının önemine değinmişlerdir.

Usluel, Mumcu ve Demiraslan (2007) Ankara'da bulunan 16 Temel Eğitim Proje okulunda çalışan 590 öğretmenle yaptıkları araştırmada öğretmenlerin BT'leri öğrenme-öğretme sürecine uyarlama durumlarının öğrenim düzeyi, yaş, BT kullanma süreleri ve BT kullanımları ile ilgili adlıkları eğitime göre farklılık olup olmadığını belirlemeye çalışmışlardır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, öğretmenlerin

BİT kullanımını konusunda olumlu görüş bildirmelerine rağmen, kullanım davranışını tam olarak gerçekleştirememektedirler. Araştırmacılar bunun sebebini sınıflarda BT'lerin bulunmaması, bilgi eksikliği ve yetersiz hizmetiçi eğitimler olarak göstermişlerdir. Ek olarak araştırmada etkili bir uyarlanma süreci için gerekli donanımların okullara yerleştirilmesi, BT kullanımını destekleyecek etkinliklerin paylaşıma bilirliliği, konu alanına ilişkin çevrimiçi projelerin yer aldığı ortamların sunulmasını önermişlerdir.

Seferoğlu, Akbıyık, ve Bulut (2008) yılında ilköğretim öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma durumları, bilgisayarın eğitimdeki rolü ve bilgisayarın eğitimde kullanılması ile ilgili görüşleri tespit edilmeye çalışılmışlardır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara bakıldığında öğretmenler bilgisayar kullanmaya başlaması daha çok bir kursa katılarak, öğretmen adayları bundan farklı olarak daha çok deneme yanılma yoluyla öğrendiklerini belirtmektedirler. Öğretmen adayları öğretmenlere göre bilgi teknolojilerini belirgin şekilde daha üst seviyelerde kullandıkları sonucuna ulaşılmış olmasına rağmen öğretmenler öğretmen adaylarının durumuna göre öğrenme/öğretme dönemlerinde bilgisayar kullanımıyla ilgili daha çok olumlu beklentiye sahip olduğu tespit edilmiştir. Araştırmadan elde edilen bir diğer sonuç ise öğretmenlerin branşlarında ne kadar tecrübeli olurlarsa olsunlar yine de bilgisayar kullanması gerektiğinin bilincinde olmalarıdır.

Koca ve Usluel (2007) 427 (316 Kadın, 111 Erkek) öğretmen ile yaptıkları araştırmada katılımcıların BT kullanma niyetlerini belirlemeyi amaçlamışlardır. Birleştirilmiş kabul ve kullanım modelinin kullanıldığı araştırmada teknoloji kullanımına yönelik niyetin %65 oranında açıklandığı rapor edilmiştir. Regresyon analizi ile modeli hesaplayan araştırmacılar anlaşılabilir kullanma kolaylığının kullanma düşüncesini tahmin etmede tahmin gücü en fazla değişken olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca araştırma sonuçlarına göre algılanan kullanılabilirlik, sosyal etki ve öz-yeterliliğin niyet üzerinde anlamlı etkisine rastlanmıştır. Araştırmacılar okullarda BT kullanım örneklerinin yararlarının vurgulanmasını ve bunlarla ilgili öğretmenlere eğitimler verilmesini önermişlerdir.

Usluel, Aşkar ve Baş (2008) üniversitede görev yapan 814 öğretim elemanı ile yaptığı araştırmada öğretim elemanlarının Bilişim Teknolojilerini uygulamalarında ne şekilde kullandıklarını ortaya çıkarmayı amaçlamışlardır. Katılımcıların BT kullanımlarını öğretimsel ve yönetsel açıdan inceleyen

araştırmacılar öğretim elemanlarının BT'leri daha çok bilgi arama, iletişim ve ders notlarının internet üzerinden duyurulması amacıyla kullandıklarını belirtmişleridir. Çalışmada ayrıca öğretim elemanlarının devamlı pedagojik destekle BT'i öğretim sürecinde etkili bir biçimde kullanmaları gerektiğini vurgulamışlardır.

Göktas, Yıldırım, ve Yıldırım (2009) 53 dekan, 111 öğretim elemanı ve 1330 öğretmen adayı üzerinde, Bilişim Teknolojilerini öğretmen eğitimi programına entegresinde karşılaşılan sorunlar ve destekleyen faktörler üzerine yaptıkları araştırmada nicel ve nitel veri tekniklerinin kullanmışlardır. Araştırmada elde edilen nicel veri sonuçlarına göre, öğretim elemanları ve dekanların bilgisayar destekli eğitimi güçleştiren ana engeller olarak, yetersiz hizmetiçi eğitim, yetersiz yazılım ve materyal, yetersiz donanım olarak tespit etmişlerdir. Ayrıca çalışmadan elde edilen nitel veri sonuçlarına göre tüm dekan ve öğretim elemanlarının “yetersiz yönetim desteği” başlığını vurgulamışlardır. Bilgisayar teknolojilerinin eğitimde kullanımını destekleyen faktörlerin nicel veri analizinden elde edilen sonuçlardan tüm katılımcıların “bir teknoloji planına sahip olunması” olarak gösterildiği sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre okulda teknolojinin kullanımını etkileyen faktörlerin kaldırılması gerektiğini ve bununla okul teknoloji planı, okulda materyal kullanımı ve mevcut teknolojik alt yapının kullanılmasında yardımcı olacak personel bulundurulması, öğretmenlerin teknolojiyi sınıf içi etkinliklerde kullanması, öğretmenlerin ders yükünün azaltılması, öğretmenlerin öğretmen adaylarına teknoloji kullanımı konusunda model olmaları, hizmet içi eğitimlerinin kalitesi arttırmak, her sınıfta İnternet bağlantısı olan bir bilgisayar ve yansıtım cihazının yer alması gerektiği, ders içeriklerinin bilgisayar teknolojileri ile birlikte sunumuna uygun hale getirilmesi, okulda öğrencilerin faydalanabileceği bir laboratuvar bulunması, derslerin web tabanlı sürekliliğinin sağlanması, öğrencilere bilgi teknolojilerini kullanabilme imkânı ve tavsiyelerin sunulması, öğretmenler ve öğrenciler bilgisayar destekli eğitimin yararlarının farkında olmaları, bilgi teknolojileri ile alakalı konuların öğretmen uygulamalarına eklenmesi ve yeni bir bilgisayar destekli eğitimin içeriğinin hem bilgi teknolojilerini hem de alan çalışmasını içermesi, olarak sıralamışlardır.

Çavaş, Çavaş, Karaoğlan ve Kışla (2009) tarafından Türkiye'nin yedi farklı bölgesinden seçilen 1071 fen bilgisi öğretmeni ile bilgisayar tutumları bağımlı değişkeni ve cinsiyet, yaş, bilgisayar sahipliği ve bilgisayar deneyimi bağımsız değişkenleri üzerine yaptıkları çalışmada, öğretmenlerin yarısına yakını bilgisayar

kursuna katıldıkları, bilgisayarı evde ve okullarında ki kullanım seviyelerinin yüksek olduğunu tespit etmişlerdir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin neredeyse tümünün bilgisayar teknolojilerine yönelik pozitif tutuma sahip oldukları sonucunu elde etmişlerdir. Bu sonucu araştırmaya katılan öğretmenlerin %65'nin genç yaşta oluşu ve öğretmenlik eğitimleri sırasında bilgisayar teknolojilerinden diğer yaşta ki öğretmenlere oranla daha fazla faydalandıklarına dayandırmışlardır. Araştırmacıların yine bu çalışmadan elde ettikleri diğer sonuçlara göre, öğretmenlerin bilgisayar tutumlarının cinsiyete göre farklılaşmadığı, yaşa göre ise farklılaştığı tespit edilmiştir. 20-25 yaş gurubundaki fen bilgisi öğretmenlerinin diğer yaş guruplarından daha yüksek tutum puanlarına sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Bilgisayar sahipliği ve deneyim değişkenleri açısından da önemli sonuçlar elde etmişlerdir. Buna göre bilgisayar sahibi öğretmenler, bilgisayar sahibi olmayanlara ve 4 gurupta ele alınan bilgisayar kullanım yılında 5 yıl ve üzeri bilgisayar kullanıcıları diğer kullanıcılara göre bilgisayar tutum puanları daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Usluel ve Mazman (2010) yılında yaptıkları çalışmada eğitsel olarak yeniliklerin yayılması, kabulü ve kabul edilmesi ile ilgili yöntem ve kuramlar çerçevesinde süreçte rol oynayan unsurları belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırmacılar bu bağlamda teknoloji kabul modeli, yeniliğin yayılması kuramı, planlı davranış kuramı, ve birleştirilmiş teknoloji kabul ve kullanım modelini olmak üzere beş kuramdan faydalanmışlardır. Araştırma sonuçlarına göre incelenen çalışmaların çoğunda teknoloji kabul modeli kullanılmıştır. Bu araştırmalarda ise algılanan kullanılabilirlik ve algılanan kullanım kolaylığı değişkenlerinin ele alınan araştırmalarda kurulan modellerin tümünde var olduğuna dikkat çekilmiştir. Sonuç olarak araştırmacılar herhangi bir yeniliğin kabulü, yayılımı gibi araştırmalarda yer alması gereken başka bir söylemle süreçte rol alması gereken değişkenleri algılanan kullanım kolaylığı, algılanan kullanılabilirlik, kolaylaştırıcı öğeler ve sosyal etki olmak üzere dört başlıkta sıralamışlardır.

Kaya ve Usluel (2011) yaptıkları araştırmada öğrenme öğretme süreçlerinde Bilişim Teknolojilerinin uyarlanmasını etkileyen faktörleri tespit etme amacıyla eğitsel bağlamda son 10 yılda yapılmış olan 40 araştırmayı içerik analizi yöntemi ile incelemişlerdir. Araştırma sonuçlarına göre pedagojik, inanç, beceri, BT kullanımı, mesleki gelişim, kurumsal faktörler, özgüven, altyapı, erişim ve diğerleri. Elde edilen bu faktörler incelendiğinde öz-yeterlik, algılanan kullanım kolaylığı, algılanan kullanılabilirlik, deneyim gibi değişkenlerin bu süreci etkilediği tespit edilmiştir.

Mazman ve Usluel (2011) yaptıkları araştırmada Bilişim Teknolojilerinin başarılı bir biçimde uyarlanabilmesi için gerekli olan göstergeleri belirlemek daha geniş çok boyutlu bir çerçeve sunmayı hedeflemişlerdir. Uyum sürecini ele alan çalışmalarını inceleyen araştırmacılar bu sürecin karmaşık, çok boyutlu ve dinamik bir sistem olduğunu

2.3. Yurt Dışında Yapılan İlgili Araştırmalar

Moore, Knuth, Borse ve Mitchell (1999) yaptıkları araştırmada öğretmenlerin teknolojik yeterliliklerini dört ana kategoride toplamıştır. Bunlar;

- 1) Ön beceriler
- 2) Teknik bilgi
- 3) Öğretim amaçlı kullanım
- 4) Profesyonel roller

Moore ve diğerkleri (1999) öğretmenlere çeşitli hizmet içi eğitim veya kurslarda verilen uygulamaz teknik becerilerin olumsuz etkileri olduğunu bu sebeple öğretim teknolojileri kullanımının öğretim uygulamalarında gerçek sınıf ortamında denenmesi gerekliliğinden bahsetmişlerdir. Dolayısıyla öğretmen adaylarının öğretim teknolojilerini gerçek ve sınıf ortamında kullanmalarının çok daha işe yarar olacağını vurgulamışlardır.

Tella, Toyobo, Adika ve Adeyinka (2007) tarafından Nijerya'da üç farklı özel ortaokulda görev yapan 700 öğretmen ile bilgi teknolojileri kullanımı üzerine yapmış olduğu çalışmada, öğretmenlerin bilgisayar teknolojileri kullanımının yüksek olduğunu tespit etmiştir. Araştırmada öğretmenlerin görev yaptıkları okullarda yazılım, donanım, projeksiyon aracı gibi bilgisayar destekli eğitim için kullanılan materyallerin yeterli düzeyde olmalarına karşın öğretmenlerin teknik eleman desteğı ve internet bağlantılarının olmayışından yakındıklarını ortaya çıkarmışlardır. Araştırmadan elde edilen diğerk bir bulgu ise öğretmenlerin bilgisayar deneyimi veya bilgi teknolojileri hakkındaki bilgisizliğı onların bu teknolojileri kullanmasına etki eden önemli faktörler olduğudur. Araştırmada öğretmenlerin bilgi teknolojilerini kullanmalarındaki önemli nedenlerden ise, derslerin daha ilginç, eğlenceli, kolay ve farklı oluşu hem öğretmen hem de öğrencileri daha istekli ders yapılmasını sağladığı için tercih ettiklerini tespit etmişlerdir. Araştırmada Nijerya'da her geçen gün eğitim teknolojilerine yapılan yatırımların öğrenci ve öğretmen istekleri doğrultusunda arttığını belirtmişlerdir ancak halen daha bazı öğretmenlerin bu teknolojileri

kullanmama gibi eğilimlerinin olduğunu bunu da öğretmenlere verilecek olan hizmet içi eğitimler ve seminerlerle aşılabileceğidir. Ayrıca araştırmada yer alan okulların devlet okullarına model olabileceği ve Nijerya hükümetinin gerekli desteği sağladığı takdirde benzer durumun devlet okullarında da olabileceği vurgulanmıştır.

Mayya (2007) 76 öğretmenle, okulda bilgisayar kullanımını etkileyen faktörlerin ne olduğunu konusunda yaptığı araştırmada araştırmacının hazırladığı açık uçlu sorulardan oluşan ölçek yardımıyla, öğretmenlerin bilgisayara karşı tutumlarını düşük oluşu ve öğretmelerin eğitimi geleneksel yöntemlerle yapılmasını benimsediklerini ortaya çıkarmıştır. Diğer taraftan eğitim teknolojilerinin kullanılmasını engelleyen önemli faktörleri iki gruba ayırmış, bunları dış faktörler (yetersiz teknolojik araç ve gereç, teknik destek) ve iç faktörler olarak (okul kültürü, öğretmenlerin bilgisayar kullanımına olan inanç ve tutum) şeklinde belirtmiştir.

Orlando (2009) Avustralya'da 3 yıl boyunca öğretmenlerin bilgi teknolojilerini kullanımını ve kullanım esnasında yaşanan değişimleri, öğretmenlerin bu teknolojileri sınıflarına nasıl uyarlayacaklarını araştırmıştır. Bu kapsamda yeni teknolojilerin kullanımını arttırmak amacıyla geliştirilen projeye 3 yıllık süre içerisinde 40 öğretmen katılmış, toplamda 110 öğretmenle mülakat yapılmış ve 71 sınıf gözlemi gerçekleştirilmiştir. Proje kapsamında tüm etkinliklere katılan 5 öğretmenden elde edilen verilere göre öğretmenlerin teknoloji kullanımı, sınıf içi etkinliklere uyarlanması farklı olduğu ve bunun öğretmenlerin inançlarından, bilgi birikimlerinden, öğrencilere, kişisel gelişimlere, bilgi teknoloji kaynakları ve müfredat gereksinimlerine göre değiştiği sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca teknolojideki değişimin kendine özgü ve karmaşık oluşu, bilgi teknoloji kaynaklarındaki gelişimin sürekli ve hızlıca değişmesinin temel neden olduğunu vurgulamıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Deseni

Bu çalışmada bilgi ve iletişim teknolojilerinin okullarda kullanımına ilişkin yönetici ve öğretmenlerin görüşlerini ortaya çıkarmak için mevcut durumdan yola çıkarak betimsel tarama modelinden faydalanılmıştır. Bu araştırmada, nicel yöntem kullanılmıştır. Nicel boyutta yönetici ve öğretmenlere “Bilgi ve iletişim teknolojilerinin okullarda kullanımına ilişkin yönetici ve öğretmenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi” tutum ölçeği uygulanmıştır. Tarama modelleri, geçmişte veya halen mevcut olan bir durumu açıklamaya çalışan araştırma yaklaşımıdır. Araştırılan konu; nesne ya da birey bulunduğu duruma göre tanımlanması yapılır. Koşulları değiştirme, etki altına alma gibi durumlardan kaçınılmaktadır (Karasar, 2006). Betimsel araştırmalar; grupların, kurumların, varlıkların, objelerin, olayların ve çeşitli alanların ne olduğunu açıklamaya, betimlemeye çalışır. Böylece onları iyi gruplayabilme, anlayabilme imkânı sağlanmakta ve aralarındaki ilişkiler ortaya çıkmaktadır (Kaptan, 1998). Betimsel tarama modeli; bilimdeki olaylar arasındaki ilişkileri tespit etme, gözlem, kaydetme ve kontrol edilen değişmez ilkeler üzerinde genelleme yapabilme durumudur. Bir yönüyle bilimdeki tasvir fonksiyonu etken rol oynamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). Betimsel tarama modelinde ihtiyaç duyulan veriler, çalışmanın hedef kitlesi olarak tanımlanan çalışma evrenindeki fertlerden ölçme aracı kullanarak elde edilmiştir. Soruna ilişkin mevcut durum olduğu gibi betimlenmeye çalışılmıştır (Balcı, 2007). Araştırmada literatür taraması ve “BİT’e Yönelik Tutum Ölçeği maddeleri” içeren ölçek kullanılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın çalışma evrenini, 2015-2016 yıllarında Muş ilinde eğitim veren ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde görev yapan öğretmen ve yöneticiler oluşturmaktadır. 2015-2016 eğitim öğretim yılında Muş il merkezinde, Milli Eğitim

Müdürlüğü'nden edinilen bilgilere göre ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde toplam 213 okul bulunmakta, bu okullarda (452 yönetici, 2119 öğretmen) toplamda 2571 kişi görev yapmaktadır. Araştırmanın örneklemini, Muş ilindeki ilkokul ve ortaokul ve lise de görev yapan öğretmen ve yöneticiler oluşturmaktadır. Örneklem seçiminde “basit tesadüfi örnekleme” yöntemi kullanılmıştır. “Basit tesadüfi örnekleme yönteminde, evrendeki her birimin örnekleme seçiminde eşit ve bağımsız olma olasılığı göz önüne alınarak yansız olarak seçim yapılır.” (Balcı, 2007). Örneklemede, araştırmacının belirlenen örneklem büyüklüğüne göre evrenin bir parçasını herhangi bir şekilde seçmesidir. Herhangi bir yerde saptanacak sayıda rastlanan bireyi örnekleme alma, basit tesadüfi örneklemedir (Arlı ve Nazik, 2001). Basit rastgele örneklem yöntemi, örneklemin uzayında her bir örnekleme eşit seçilme olasılığına sahip ve seçilen örneklem birimi yerine konulmadan uygulanan örnekleme yöntemidir (Çingı,1990).

Çalışmanın örneklemine dâhil edilen 56 yönetici ve 249 öğretmen farklılıkları temsil etmesi için örnekleme seçiminde bağımsız ve eşit olma olasılığı göz önünde bulundurularak tarafsız seçim yapılması için okul sayısının ve çeşitliliğin fazla olmasına özen gösterilmiştir. Söz konusu ana kitleyi temsil edecek örneklem büyüklüğünü belirlemede aşağıdaki formül kullanılmıştır (Salant ve Dillman, 1994):

$$n = N t^2 p q / d^2 (N-1) + t^2 p q$$

N: Hedef kitledeki birey sayısı

n: Örnekleme alınacak birey sayısı

p: İncelenen olayın görülüş sıklığı (gerçekleşme olasılığı)

q: İncelenen olayın görülme sıklığı (gerçekleşmeme olasılığı)

t: Belirli bir anlamlılık düzeyinde, t tablosuna göre bulunan teorik değer

d: Olayın görülüş sıklığına göre kabul edilen \pm örnekleme hatasıdır

Homojen bir yapıya sahip olmayan bu evrende % 95 güven aralığında, \pm % 5 örnekleme hatası ile örneklem büyüklüğünün durumu hesaplanmıştır. Öğretmenler için örneklem sayısı 249, yöneticiler için örneklem sayısı 56 olarak hesaplanmıştır.

Araştırmaya katılan yöneticilerden 56, öğretmenlerden 249 kullanılabilir ölçek elde edilmiştir. Örnekleme ait bağımsız değişken kapsamında bazı nitelikler tablo 3.1.'de verilmiştir.

Tablo 3.1.

Örnekleme oluşturan öğretmen ve yöneticilerin kişisel bilgileri ve yüzdeler durumu

		Müdür		Müdür Yard.		Öğretmen	
		N	%	N	%	N	%
Cinsiyet	Bayan	8	36,4	6	17,6	83	33,3
	Erkek	14	63,6	28	82,4	166	66,7
Okul Kademesi	İlkokul	8	36,4	8	23,5	78	31,3
	Ortaokul	7	31,8	11	32,4	97	39
	Lise	7	31,8	15	44,1	74	29,7
Yaş	22-27	1	4,5	1	2,9	25	10
	28-32	1	4,5	2	5,9	66	26,5
	33-38	3	13,6	14	41,2	67	26,9
	39-44	8	36,4	8	23,5	42	16,9
	45 ve üstü	9	40,9	9	26,5	49	19,7
Meslekteki Hizmet Yılı	1-5 Yıl	0	0	1	2,9	36	14,5
	6-10 Yıl	2	9,1	4	11,8	86	34,5
	11-15 Yıl	7	31,8	15	44,1	63	25,3
	16-20 Yıl	6	27,3	10	29,4	36	14,5
	21 Yıl ve Üstü	7	31,8	4	11,8	28	11,2
Eğitim Durumu	Önlisans	0	0	0	0	2	0,8
	Lisans	20	90,9	33	97,1	228	91,6
	Yüksek Lisans	2	2	1	2,9	19	7,6

Tablo 3.1'i incelediğimizde, araştırmaya katılan okul müdürlerinin % 36,4 bayan % 63,6'sı erkektir. Müdür yardımcılarının % 17,6'sı bayan, %82,4'ü erkektir. Öğretmenlerin % 33,3'u bayan, % 66,7'si erkektir. Meslekteki hizmet yılına göre okul müdürlerinin %9,1'i 6-10 yıl, % 31,8'i 11-15 yıl, %27,3'ü 16-20 yıl % 31,8'i 21 yıl ve üstü olduğu görülmektedir. Müdür yardımcılarının %2,9'u 1-5 yıl, %11,8'i 6-10 yıl, %44,1'i 11-15 yıl, %29,4'ü 16-20 yıl, %11,8'i 21 yıl ve üstü olarak görülmektedir. Öğretmen olanların %14,5'i 1-5 yıl, %34,5'i 6-10 yıl, %25,3'ü 11-15 yıl, %14,5 16-20 yıl, %11,2'si 21 yıl ve üzeri olarak görülmektedir. Okul kademesi

durumuna göre okul müdürlerinin %36,4 'ü ilkokul, %31,8'i ortaokul, %31,8'i lise olarak görülmektedir. Müdür yardımcılarının %23,5'i ilkokul, %32,4'ü ortaokul, %44,1'i lise olarak görülmektedir. Öğretmen olanların %31,3 ilkokul, %39 ortaokul, %31,9 lise olarak görülmektedir.

Anketler 2015-2016 eğitim-öğretim yılı içerisinde araştırma kapsamındaki okullarda görev yapan yönetici ve öğretmenlere elden dağıtılıp toplanmıştır. Anketlerin dağıtılması ve toplanması esnasında okullardaki yöneticilerin bilgisi dâhilinde, öğretmenlere anketin ne amaçla yapıldığı ve yanıtlanmasında dikkat edilecek hususlar ile ilgili bilgiler verilmiştir. Muş il merkezinde toplam 213 okulda görev yapan öğretmenden rastgele seçim ile 305 okul çalışanına (249 öğretmen ve 56 yönetici) anket uygulaması yapılmıştır.

3.3. Ölçme Araçları

Araştırmada kullanılan ölçek, Çavaş, B., Cavas, P., Karaoglan, B. ve Kısıla, T. (2009) tarafından geliştirilerek geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmış olan BİT'e Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır. 31 maddeden oluşan ölçeğin madde iç tutarlılık katsayısı (Cronbach-Alfa) .91 olarak bulunmuştur. BİT'e Yönelik Tutum ölçeğindeki 31 maddenin güvenirliğini hesaplamak için iç tutarlılık katsayısı olan "Cronbach Alpha" hesaplanmıştır. Ölçeğin genel güvenirliği $\alpha=0.91$ olarak çok yüksek bulunmuştur. Ölçeğin yapı geçerliliğinin ortaya koymak için açıklayıcı (açımlayıcı) faktör analizi yöntemi uygulanmıştır.

Çalışmada likert tipi beşli derecelendirme ölçeği kullanılmıştır. Yönetici ve öğretmenler ölçekte bulunan maddelerin puanlamasında katılma seviyelerine göre işaretlemeyi yapmışlardır. likert tipi beşli derecelendirme ölçeği için cevap seçeneklerine olumsuzdan olumluya doğru 1, 2, 3, 4, 5 değerleri verilmesi sonucunda analiz edilmiştir. Ortalamalar bakımından yapılacak karşılaştırmalar tablo 3.2'de yer alan değer aralıklarına göre yapılmıştır.

Tablo 3.2.

Ölçekte kullanılan değer aralıkları

Hiç Katılmıyorum	1.00 - 1.80
Katılmıyorum	1.81 - 2.60
Kararsızım	2.61 - 3.40
Katılıyorum	3.41 - 4.20
Tamamen Katılıyorum	4.21 - 5.00

3.4. Verilerin Toplanması ve Analizi

Veriler araştırmacı tarafından Muş ilindeki ilkokul ve ortaokul ve lise düzeylerinde görev yapan yönetici ve öğretmenlere ölçeğin bizzat dağıtılması yoluyla toplanmıştır. Toplamda; 305 ölçek değerlendirmeye dâhil edilmiştir. Araştırmaya dâhil edilen ölçeklerin 56'sı yönetici, 249'u öğretmenlere aittir.

3.4.1. Verilerin Analizi

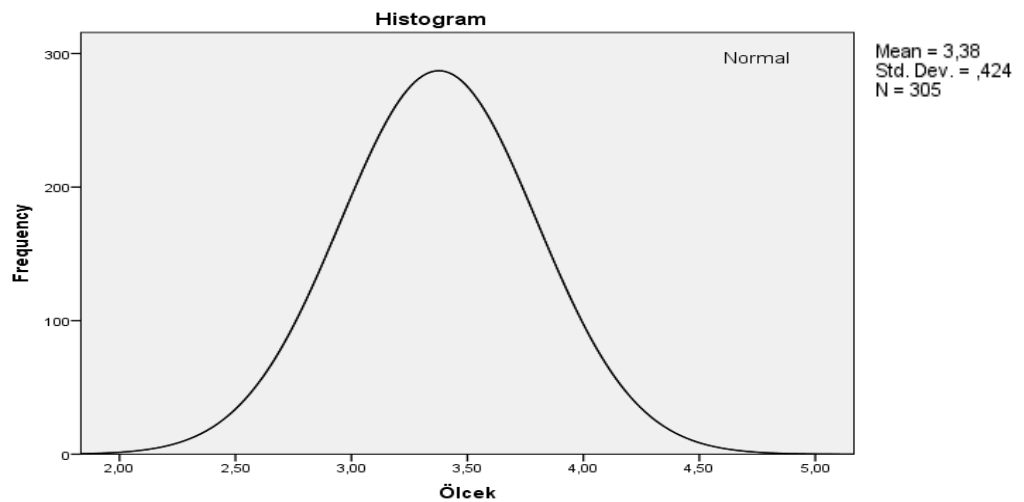
Araştırmada veriler Statistical Package for the Social Sciences (SPSS 23.0) programı ile analiz edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde yüzde, ortalama, standart sapma kullanılmıştır. Değişkenlere göre normal dağılım olup olmadığını ölçmek üzere çalışmamızdaki veriler Skewness ve kurtosis normal dağılım testi ile test edildiğinde normal dağılımı sağladığı görülmüştür. Tanımlayıcı özelliklere göre bağımlı değişkenlere ilişkin normal dağılım test sonuçları tablo 3.3.'te yer almaktadır.

Tablo 3.3.

Skewness ve Kurtosis normal dağılım testi

		Statistics	Std. Hata
Ölçek Ortalama	Skewness	,529	,140
	Kurtosis	-,518	,278

Normal dağılım için Skewness ve Kurtosis değerleri -1,5 ve +1,5 arasında bulunmuş olup, dağılım normaldir. Bu nedenle çalışmamızda parametrik yöntemler kullanılmıştır.

Şekil 3.1. BİT Tutum Ölçeğine Ait Normal Dağılım Eğrisi

Şekil 3.1. bir normal dağılım eğrisidir. Çarpıklık normal dağılımda 0 olarak varsayılır. Bir dağılımın çarpıklık katsayısı negatif ise dağılım sağa, pozitif ise sola çarpıktır. -1,5 ve +1,5 saçılımı istatistikçilerin çoğu tarafından normal varsayılır. Basıklık ise dağılımın normal dağılıma göre basık veya pik yapması olarak tanımlanır. Pozitif değerler normal dağılıma göre dikliği, negatif değerler ise dağılımın normal dağılıma göre basıklığını gösterir. Basıklık katsayısının -1,5 ve +1,5 değerler arasında olması normal olarak değerlendirilir.

Parametrik test, ölçümle değer alınmış ve süreklilik gösteren ölçümlerdir. Parametrik testlerde tek ana kütle aritmetik ortalaması ve oran testleri iki ana kütle aritmetik ortalaması ve oranlarının karşılaştırılmasıyla ilgili hipotez testleridir. Parametrik testlerin hemen hemen hepsinin uygulanabilmesi için ise, en azından verilerin normal dağılıma uyması, varyansların homojen olması ve her testte farklı olmak üzere başka koşulların da sağlanması gerekir. Parametrik testler, nonparametrik testlere göre daha güçlü ve daha esnektir. Birçok bağımsız değişkenin, bağımlı değişken üzerindeki etkisinin incelenmesine yardımcı olmaları yanında, birbirleri ile olan etkileşimlerinin değerlendirilmesinde de yardımcı olurlar (Büyüköztürk, 2011). Verilerin analizinde parametrik yöntemler olarak t-testi, Anova testi kullanılmıştır. Anova testi sonrasında post-hoc analizi Tukey testi kullanılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde, araştırmaya katılanların kişisel özellikleri ve araştırmanın alt problemlerine ilişkin bulgular analiz edilmiş ve yorumlara yer verilmiştir. Araştırmaya katılan okul yöneticileri ve öğretmenlerin unvan, mesleki hizmet yılı, cinsiyet, yaş, eğitim durumu değişkenleri açısından dağılımları tablolar halinde gösterilmiştir. Bu bölümde, son olarak yönetici ve öğretmenlerin okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımının karşılaştırılması analiz edilerek yorumlanmıştır. Araştırma 2015-2016 Eğitim-Öğretim Yılında Muş ilindeki okullarda görev yapan Yönetici ve öğretmenlerin “Bilgi ve İletişim Teknolojileri okullarda kullanımına ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi” konulu bir araştırma olup 56 yönetici 249 öğretmen üzerinde uygulanmıştır.

4.1. Betimsel Sonuçlar

Yönetici ve öğretmenlerin eğitimde teknolojiyi kullanma düzeylerine ilişkin veriler incelenip sonuçlar aşağıda tablolar halinde gösterilmiştir.

Tablo 4.1.

Yönetici ve öğretmenlerin eğitimde teknolojiyi kullanma düzeyleri

	Hiç	Nadiren	Ara Sıra	Sık Sık	Her Zaman	Toplam
Sınav kâğıdı hazırlama	5 1,6%	37 12,1%	26 8,5%	62 20,3%	175 57,4%	305 100,0%
Sunum Yapma	13 4,3%	50 16,4%	78 25,6%	69 22,6%	95 31,1%	305 100,0%
Elektronik ansiklopedileri kullanma	30 9,8%	79 25,9%	87 28,5%	44 14,4%	65 21,3%	305 100,0%
Animasyon hazırlama	71 23,3%	83 27,2%	78 25,6%	30 9,8%	43 14,1%	305 100,0%
Öğrencilere yazılı çalışmalar yaptırma	16 5,2%	66 21,6%	100 32,8%	68 22,3%	55 18,0%	305 100,0%

Tablo 4.1

(devam/)

Öğrencilere resim, çizim yaptırma	25	62	91	76	51	305
	8,2%	20,3%	29,8%	24,9%	16,7%	100,0%
Öğrencilere sunu hazırlatma	16	67	86	72	64	305
	5,2%	22,0%	28,2%	23,6%	21,0%	100,0%
Öğrencilere hesap tablosu hazırlatma	32	68	82	60	63	305
	10,5%	22,3%	26,9%	19,7%	20,7%	100,0%
Dersle ilgili görüntü ve sesleri yürütme	13	61	73	73	85	305
	4,3%	20,0%	23,9%	23,9%	27,9%	100,0%
Eğitsel oyunları kullanma	33	68	82	63	59	305
	10,8%	22,3%	26,9%	20,7%	19,3%	100,0%
İletişim programlarını kullanma	10	62	65	77	91	305
	3,3%	20,3%	21,3%	25,2%	29,8%	100,0%
Sosyal paylaşım sitelerini kullanma	13	43	68	77	104	305
	4,3%	14,1%	22,3%	25,2%	34,1%	100,0%
İnternet ve haberleşme	6	25	47	67	160	305
	2,0%	8,2%	15,4%	22,0%	52,5%	100,0%
Öğrencilere araştırma yaptırma	18	68	89	62	68	305
	5,9%	22,3%	29,2%	20,3%	22,3%	100,0%

Tablo 4.1'e göre öğretmenlerin büyük çoğunluğu (%77.7) sınav kağıtlarını sık sık ve her zaman bilgisayarda hazırladıkları, dersi "Her Zaman" ve "Sık Sık" (%53,7) sunum yardımıyla işlediklerini belirtmişlerdir. Derslerde elektronik ansiklopedileri kullanmanın normal düzeyde olduğu görülmektedir. Animasyon hazırlamada genel itibariyle yetersiz olduğu görülmektedir. Katılımcıların %23.3 'ü hiç animasyon hazırlamadıkları görülmektedir. Öğrencilere yazılı çalışmalar yaptırmada çoğunluğun ara sıra yaptığı görülmektedir. Öğrencilere resim, çizim

yaptırma çoğunluğun ara sıra yaptığı görülmektedir. Katılımcıların % 41.6 'sı bu uygulamayı her zaman ve sık sık yaptığı görülmektedir. Öğrencilere sunu hazırlamada çoğunluğun 136 kişi (% 44.6) bu uygulamayı her zaman ve sık sık yaptığı görülmektedir.

Katılımcıların öğrencilere hesap tablosu hazırlamada çoğunluğun ara sıra yaptığı görülmektedir. Katılımcıların % 10.5 'i "Hiç" hesap tablosu hazırlamadığı ve %40.4 bu uygulamayı "Her Zaman" ve "Sık Sık" yaptığı görülmektedir. Öğrencilere Dersle ilgili görüntü ve sesleri yürütmeye çoğunluğun "Her Zaman" yaptığı görülmektedir. Öğrencilere Eğitsel oyunları kullanmada çoğunluğun "Ara Sıra" yaptığı görülmektedir. Katılımcıların %10.8 'i "Hiç" bu uygulamayı kullanmadığı, %22.3'ü "Nadiren", %26.9' u "Ara Sıra", %20,7'si "Sık Sık", %19,3'ü bu uygulamayı "Her Zaman" kullandığı görülmektedir.

Katılımcıların İletişim programlarını kullanmada çoğunluğun "Her Zaman" ve "Sık Sık" yaptığı görülmektedir. Katılımcıların %3,3 'ü "Hiç" bu uygulamayı kullanmadığı, %20.3'ü "Nadiren", %21.3' ü "Ara Sıra", %25,2'si "Sık Sık", %29,8'i bu uygulamayı "Her Zaman" kullandığı görülmektedir. Sosyal paylaşım sitelerini kullanmada çoğunluğun "Her Zaman" ve "Sık Sık" kullandığı görülmektedir. Katılımcıların %4,3 'ü "Hiç" bu uygulamayı kullanmadığı, %14.1' ü "Nadiren", %22.3' ü "Ara Sıra", %25,2'si "Sık Sık", %34,1'i bu uygulamayı "Her Zaman" kullandığı görülmektedir.

İnternet ve haberleşmeyi kullanmada çoğunluğun "Her Zaman" ve "Sık Sık" kullandığı görülmektedir. Katılımcıların %2' si "Hiç" bu uygulamayı kullanmadığı, %8.2' i "Nadiren", %15.4' ü "Ara Sıra", %22'si "Sık Sık", %52,5'i bu uygulamayı "Her Zaman" kullandığı görülmektedir. Öğretmenlerin Öğrencilere araştırma yaptırma çoğunluğun "Ara Sıra" yaptırdığı görülmektedir. Yönetici ve öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin okullarda kullanımına ilişkin tutumlar incelenip sonuçlar aşağıda tablolar halinde gösterilmiştir.

Tablo 4.2. Araştırmada kullanılan ölçek maddelerine verilen cevaplar ve oranları

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) kullanımını, öğretim programlarının amacına ulaşması açısından yararlı görüyorum.	1 0,30%	6 2,00%	32 10,50%	95 31,10%	171 56,10%	305 100%
BİT'in derste kullanımı fazladan iş yükü getiriyor.	42 13,80%	226 74,10%	11 3,60%	19 6,20%	7 2,30%	305 100%
BİT'in derste kullanımının öğretmen başarısını artıracağını düşünüyorum.		4 1,30%	60 19,70%	107 35,10%	134 43,90%	305 100%
BİT ile gerçekleşen derslerin öğrencilerin ilgisini çekeceğine inanıyorum.	2 0,70%	5 1,60%	78 25,60%	82 26,90%	138 45,20%	305 100%
BİT'in eğitimde kullanımı ülkemiz için lükstür.	54 17,70%	218 71,50%	15 4,90%	12 3,90%	6 2,00%	305 100%
BİT'in derste kullanımının zor olduğunu düşünüyorum.	44 14,40%	220 72,10%	22 7,20%	12 3,90%	7 2,30%	305 100%
BİT araç ve gereçlerinin derste kullanılmasının zaman kaybına neden olacağını düşünüyorum.	53 17,40%	218 71,50%	19 6,20%	10 3,30%	5 1,60%	305 100%
BİT desteğinin öğrenmeyi kolaylaştırdığına inanıyorum.	1 0,30%	4 1,30%	61 20,00%	117 38,40%	122 40,00%	305 100%
Derslerimde görsel - işitsel araçları kullanmayı istiyorum.		6 2,00%	78 25,60%	126 41,30%	95 31,10%	305 100%

Tablo 4.2

(devam/)

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
BİT'in derste kullanımının öğrencilerin başarısını artıracığını düşünüyorum.		4	52	134	115	305
		1,30%	17,00%	43,90%	37,70%	100%
BİT'in kullanımı ile öğrencilerin derse aktif olarak katılacağını düşünüyorum.		1	59	123	122	305
		0,30%	19,30%	40,30%	40,00%	100%
BİT'in eğitim bilimine önemli katkılar sağlayacağını düşünüyorum.		5	64	128	108	305
		1,60%	21,00%	42,00%	35,40%	100%
Öğrencilerimizin bilgisayar destekli eğitim görmeleri idealimdir.	1	6	77	124	97	305
	0,30%	2,00%	25,20%	40,70%	31,80%	100%
Ülkemiz için BİT uygun değildir.	62	211	18	10	4	305
	20,30%	69,20%	5,90%	3,30%	1,30%	100%
BİT'in eğitim ve öğretimin kalitesini arttırdığına inanıyorum.	1	4	74	112	114	305
	0,30%	1,30%	24,30%	36,70%	37,40%	100%
BİT'in öğretmene bir rakip oluşturduğunu düşünüyorum.	62	202	26	10	5	305
	20,30%	66,20%	8,50%	3,30%	1,60%	100%
BİT kullanılmasının öğrenciyi pasifleştirdiğini düşünüyorum.	58	182	40	20	5	305
	19,00%	59,70%	13,10%	6,60%	1,60%	100%
Görsel-İşitsel araçların öğrenmede kalıcılığı artırdığına inanıyorum.		4	66	124	111	305
		1,30%	21,60%	40,70%	36,40%	100%

Tablo 4.2

(devam/)

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
Eğitim sistemimizin en büyük sorunlarından birisinin de BİT'in etkin bir şekilde kullanılmaması olduğunu düşünüyorum.	4 1,30%	18 5,90%	79 25,90%	134 43,90%	70 23,00%	305 100%
Bütün öğretmenlerin BİT konusunda sürekli bilgilendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.		3 1,00%	65 21,30%	144 47,20%	93 30,50%	305 100%
BİT'in uygulama alanlarını tanımaya gerek duymuyorum	54 17,70%	99 32,50%	83 27,20%	58 19,00%	11 3,60%	305 100%
Öğretimin özel hedeflerinin gerçekleştirilmesinde, BİT'in kullanılmasının gerekli olmadığına inanıyorum.	55 18,00%	196 64,30%	24 7,90%	14 4,60%	16 5,20%	305 100%
BİT ile ilgili eğitim araç ve gereçleri derslerimde kullanmayı seviyorum.		2 0,70%	59 19,30%	143 46,90%	101 33,10%	305 100%
BİT'in imkanlarına yer verildiğinde derslerin daha verimli olacağına inanıyorum.		3 1,00%	62 20,30%	143 46,90%	97 31,80%	305 100%
BİT yardımı ile ders işlemek benim için büyük zevktir.		2 0,70%	58 19,00%	152 49,80%	93 30,50%	305 100%
BİT'in öğretmenlerin yaratıcılığını sınırlandırıldığını düşünüyorum	71 23,30%	195 63,90%	25 8,20%	9 3,00%	5 1,60%	305 100%
BİT'in derste motivasyonu yükselttiğine inanıyorum.		4 1,30%	81 26,60%	134 43,90%	86 28,20%	305 100%
BİT'in araç ve gereçlerini kullanmanın bilgi ve beceri gerektirdiğine inanıyorum.		9 3,00%	59 19,30%	164 53,80%	73 23,90%	305 100%

Tablo 4.2

(devam/)

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	Toplam
Öğretimin daha etkili olması için BİT uygulamalarının gerekli olduğuna inanıyorum.		2	72	147	84	305
		0,70%	23,60%	48,20%	27,50%	100%
İyi bir öğretmen olabilmenin koşullarından birinin de BİT'i etkin bir şekilde kullanmak olduğunu düşünüyorum.	1	5	86	133	80	305
	0,30%	1,60%	28,20%	43,60%	26,20%	100%
BİT'in öğrencilerin yaratıcılığını sınırladığını düşünüyorum.	93	174	20	9	9	305
	30,50%	57,00%	6,60%	3,00%	3,00%	100%

Katılımcıların büyük çoğunluğu (% 87,2) Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) kullanımını, öğretim programlarının amacına ulaşması açısından yararlı gördüklerini belirtmişlerdir. BİT'in derste kullanımı fazladan iş yükü getiriyor sorusuna katılımcıların (% 87,9) katılmadıklarını belirtmişlerdir. 11 katılımcı (%3,6) bu konuda kararsız olduklarını belirtmişlerdir. Araştırmada katılımcıların (% 79) BİT'in derste kullanımının öğretmen başarısını artıracaklarını düşündüklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların büyük çoğunluğu 220 katılımcı (% 72,1) BİT ile gerçekleşen derslerin öğrencilerin ilgisini çekeceğine inandıklarını belirtmişlerdir.

Katılımcıların büyük çoğunluğu 272 katılımcı (% 89,2) BİT'in eğitimde kullanımını ülkemiz için lüks olmadığını buna katılmadıklarını, 15 katılımcı (%4,9) bu konuda kararsız olduklarını, 18 kişi (%5,9) buna katıldıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların büyük çoğunluğu 264 katılımcı (% 86,5) BİT'in derste kullanımının zor olduğunu düşünmediğini, buna katılmadıklarını, 22 katılımcı (%7,2) bu konuda kararsız olduklarını, 19 kişi (%6,2) buna katıldıklarını belirtmişlerdir. 272 katılımcı (% 88,9) BİT araç ve gereçlerinin derste kullanılmasının zaman kaybına neden olacağını düşünmediğini, buna katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Katılımcıların büyük çoğunluğu 245 katılımcı (% 80,3) derslerinde görsel - işitsel araçları kullanmayı istediğini belirtmişlerdir. Katılımcıların büyük çoğunluğu 249 katılımcı (% 81,6) BİT'in derste kullanımının öğrencilerin başarısını artıracaklarını

düşündüğünü belirtmiştir.221 katılımcı (% 72,4) BİT'in kullanımı ile öğrencilerin derse aktif olarak katılacağını belirtmişlerdir. Katılımcıların büyük çoğunluğu 273 katılımcı (% 89,5) Ülkemiz için BİT uygun değildir sorusuna katılmadıklarını, 14 kişi (%4,6) buna katıldıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların büyük çoğunluğu 226 katılımcı (% 74,1) BİT'in eğitim ve öğretimin kalitesini arttırdığına inandığını, 74 katılımcı (%24,3) bu konuda kararsız olduklarını, 5 kişi (%1,6) buna katılmadıklarını belirtmişlerdir.

235 katılımcı (% 77,1) Görsel-İşitsel araçların öğrenmede kalıcılığı artırdığına inandığını, 204 katılımcı (% 66,9) Eğitim sistemimizin en büyük sorunlarından birisinin de BİT'in etkin bir şekilde kullanılmaması olduğunu düşündüğünü, 237 katılımcı (% 77,7) Bütün öğretmenlerin BİT konusunda sürekli bilgilendirilmesi gerektiğini düşündüğünü belirtmişlerdir. Katılımcıların büyük çoğunluğu 244 katılımcı (% 80) BİT ile ilgili eğitim araç ve gereçleri derslerimde kullanmayı sevdiğini, 240 katılımcı (% 78,7) BİT'in imkanlarına yer verildiğinde derslerin daha verimli olacağına inandığını belirtmişlerdir.

Katılımcıların büyük çoğunluğu 245 katılımcı (% 80,3 BİT yardımı ile ders işlemenin büyük bir zevk olduğunu, 266 katılımcı (% 87,2) BİT'in öğretmenlerin yaratıcılığını sınırlandırdığını düşünmediğini, 220 katılımcı (% 72,1) BİT'in derste motivasyonu yükselttiğine inandığını belirtmişlerdir.237 katılımcı (% 77,7) BİT'in araç ve gereçlerini kullanmanın bilgi ve beceri gerektirdiğine inandığını, 231 katılımcı (% 75,7) Öğretimin daha etkili olması için BİT uygulamalarının gerekli olduğuna inandığını belirtmişlerdir. 213 katılımcı (% 69,8) İyi bir öğretmen olabilmenin koşullarından birinin de BİT'i etkin bir şekilde kullanmak olduğunu düşündüğünü, 267 katılımcı (% 87,5) BİT'in öğrencilerin yaratıcılığını sınırlandırdığını düşünmediğini bu maddeye katılmadıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 4.3.

Yönetici ve öğretmenlerin BİT'e yönelik tutum ölçeği Ortalama ve Standart Sapmaları

	Okul Müdürü			Müdür Yardımcısı			Öğretmen			Toplam		
	X	N	S.S	X	N	S.S.	X	N	S.S.	X	N	S.S.
Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) kullanımını, öğretim programlarının amacına ulaşması açısından yararlı görüyorum.	4,22	22	0,922	4,47	34	,896	4,41	249	,752	4,41	305	,781
BİT'in derste kullanımı fazladan iş yükü getiriyor.	2,13	22	0,990	1,91	34	,712	2,11	249	,780	2,09	305	,789
BİT'in derste kullanımının öğretmen başarısını artıracığını düşünüyorum.	4,00	22	0,873	4,24	34	,890	4,23	249	,784	4,22	305	,802
BİT ile gerçekleşen derslerin öğrencilerin ilgisini çekeceğine inanıyorum.	3,90	22	1,019	4,06	34	1,071	4,18	249	,867	4,14	305	,903
BİT'in eğitimde kullanımı ülkemiz için lükstür.	2,18	22	1,140	1,85	34	,702	2,02	249	,713	2,01	305	,750
BİT'in derste kullanımının zor olduğunu düşünüyorum.	2,04	22	0,844	2,06	34	,776	2,08	249	,752	2,08	305	,759

Tablo 4.3

(devam/)

BİT araç ve gereçlerinin derste kullanılmasının zaman kaybına neden olacağını düşünüyorum.	1,95	22	0,844	2,00	34	,739	2,01	249	,707	2,00	305	,719
BİT desteğinin öğrenmeyi kolaylaştırdığına inanıyorum.	3,95	22	0,722	4,24	34	,819	4,17	249	,817	4,16	305	,811
Derslerimde görsel - işitsel araçları kullanmayı istiyorum.	3,90	22	0,750	4,15	34	,857	4,23	249	,736	4,20	305	,754
BİT'in derste kullanımının öğrencilerin başarısını artıracığını düşünüyorum.	4,04	22	0,785	4,21	34	,808	4,19	249	,746	4,18	305	,755
BİT'in kullanımı ile öğrencilerin derse aktif olarak katılacağını düşünüyorum.	3,54	22	0,800	4,00	34	,853	4,06	249	,788	4,02	305	,805
BİT'in eğitim bilimine önemli katkılar sağlayacağını düşünüyorum.	3,90	22	0,811	4,21	34	,845	4,12	249	,777	4,11	305	,787
Öğrencilerimizin bilgisayar destekli eğitim görmeleri idealidir.	3,72	22	0,935	3,94	34	,814	4,05	249	,814	4,02	305	,825
Ülkemiz için BİT uygun değildir.	1,95	22	0,950	1,94	34	,851	1,96	249	,674	1,96	305	,715
BİT'in eğitim ve öğretimin kalitesini arttırdığına inanıyorum.	3,77	22	0,869	4,18	34	,869	4,11	249	,820	4,10	305	,832
BİT'in öğretmene bir rakip oluşturduğunu düşünüyorum.	1,81	22	0,733	2,03	34	$\frac{1,02}{9}$	2,01	249	,713	2,00	305	,754
BİT kullanılmasının öğrenciyi pasifleştirdiğini düşünüyorum.	2,22	22	1,110	2,06	34	,776	2,12	249	,834	2,12	305	,848
Görsel-İşitsel araçların öğrenmede kalıcılığı artırdığına inanıyorum.	4,00	22	0,756	4,18	34	,834	4,12	249	,786	4,12	305	,787

Tablo 4.3

(devam/)

Eğitim sistemimizin en büyük sorunlarından birisinin de BİT'in etkin bir şekilde kullanılmaması olduğunu düşünüyorum.	3,72	22	0,767	3,82	34	,834	3,82	249	,922	3,81	305	,900
Bütün öğretmenlerin BİT konusunda sürekli bilgilendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.	4,09	22	0,750	4,15	34	,784	4,06	249	,741	4,07	305	,744
BİT'in uygulama alanlarını tanımaya gerek duymuyorum	2,63	22	1,177	2,18	34	,936	2,63	249	1,09 9	2,58	305	1,09 4
Öğretimin özel hedeflerinin gerçekleştirilmesinde, BİT'in kullanılmasının gerekli olmadığına inanıyorum.	2,27	22	1,316	2,15	34	1,01 9	2,14	249	,901	2,15	305	,947
BİT ile ilgili eğitim araç ve gereçleri derslerimde kullanmayı seviyorum.	3,95	22	0,575	4,15	34	,784	4,14	249	,739	4,12	305	,733
BİT'in imkanlarına yer verildiğinde derslerin daha verimli olacağına inanıyorum.	3,90	22	0,684	4,12	34	,844	4,11	249	,735	4,10	305	,744
BİT yardımı ile ders işlemek benim için büyük zevktir.	4,00	22	0,535	4,12	34	,808	4,11	249	,719	4,10	305	,716
BİT'in öğretmenlerin yaratıcılığını sınırladığını düşünüyorum	1,95	22	0,899	1,94	34	,776	1,96	249	,750	1,96	305	,762
BİT'in derste motivasyonu yükselttiğine inanıyorum.	3,95	22	0,722	3,97	34	,834	4,00	249	,775	3,99	305	,776
BİT'in araç ve gereçlerini kullanmanın bilgi ve beceri gerektirdiğine inanıyorum.	3,95	22	0,575	4,03	34	,674	3,98	249	,767	3,99	305	,743
Öğretimin daha etkili olması için BİT uygulamalarının gerekli olduğuna inanıyorum.	3,95	22	0,575	4,06	34	,776	4,03	249	,743	4,03	305	,734

Tablo 4.3

(devam/)

İyi bir öğretmen olabilmenin koşullarından birinin de BİT'i etkin bir şekilde kullanmak olduğunu düşünüyorum.	3,63	22	0,727	4,09	34	,753	3,94	249	,806	3,94	305	,798
BİT'in öğrencilerin yaratıcılığını sınırladığını düşünüyorum.	1,77	22	0,922	1,82	34	,869	1,93	249	,861	1,91	305	,865

Tablo 4.3'e göre yönetici ve öğretmenlerin BİT'e yönelik tutumları incelendiğinde pozitif yönlü maddelerin ortalamalarının daha yüksek puan aldığı görülmektedir. "Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) kullanımını, öğretim programlarının amacına ulaşması açısından yararlı görüyorum" maddesi 4.41 puanla en yüksek değeri alırken, "BİT'in öğrencilerin yaratıcılığını sınırladığını düşünüyorum" maddesi 1,91 puanla en düşük değeri aldığı görülmektedir.

4.2. Birinci Probleme İlişkin Bulgular

Okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılma düzeyine ilişkin okul yöneticisi ve öğretmenlerin algıları arasında anlamlı fark olup olmadığı test edilmiş aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

Tablo 4.4.

Yöneticilerin ve öğretmenlerin okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılma düzeyine ilişkin algı düzeyleri

Gruplar	N	X	S.S.
Okul Müdürü	22	2.7375	.38828
Müdür Yardımcısı	34	2.6357	.39568
Öğretmen	249	2.6116	.43029

Yukarıdaki tabloda grupların katılımcı sayısı, ortalamaları ve standart sapmaları gösterilmiştir.

Tablo 4.5.

Yönetici ve öğretmenlerin okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılma düzeyine ilişkin Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Testi

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	Sig.
Gruplar Arası	.326	2	0.163	0.908	0.404*
Gruplar İçi	54.249	305	0.180		
Toplam	54.575	305			

*p>0.05

Tablo 4.5. incelendiğinde, varyans analizi $p = 0.404 > 0.05$ sonucunda istatistiksel olarak yönetici ve öğretmenler arasında anlamlı farklılık bulunamamıştır.

4.3. İkinci Probleme İlişkin Bulgular

Katılımcıların, okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılma düzeyine ilişkin algılarında; cinsiyet değişkenlerine göre anlamlı fark olup olmadığı test edilmiş aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

Tablo 4.6.

Cinsiyete göre okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılma düzeyi (T- Testi)

Cinsiyet	N	X	SS	Sd	t	P
Bay	208	2.558	.439	229.905	-3.983	0.000*
Bayan	97	2.761	.352			

*P<0.05

Tablo 4.6. incelendiğinde $p = 0.000 < 0.05$ sonucu bulunmuştur. İstatistiksel olarak cinsiyetler arasında bayanlar lehine anlamlı fark bulunmuştur.

4.4. Üçüncü Probleme İlişkin Bulgular

Katılımcıların, okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılma düzeyine ilişkin algılarında; mesleki hizmet yılı değişkenlerine göre anlamlı fark olup olmadığı test edilmiş aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

Tablo 4.7.

Meslekteki Hizmet Yılına göre okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılma düzeyi dağılımları

Gruplar	N	X	S.S.
1-5 Yıl	37	2.5240	.47026
6-10 Yıl	92	2.4800	.38072
11-15 Yıl	85	2.6634	.43656
16-20 Yıl	52	2.7320	.35352
20 Yıl ve Üstü	39	2.8238	.41256

Yukarıdaki tabloda mesleki hizmet yılına göre grupların katılımcı sayısı, ortalamaları ve standart sapmaları gösterilmiştir.

Tablo 4.8.

Meslekteki Hizmet Yılına göre okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılma düzeyi (ANOVA Testi)

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	Sig.
Gruplar Arası	4.573	4	1.143	6.859	.000*
Gruplar İçi	50.002	301	.167		
Toplam	54.575	305			

*p<0.05

Tablo 4.8. incelendiğinde $p = 0.000 < 0.05$ sonucunda istatistiksel olarak mesleki hizmet yılları arasında 1-5 yıl grubu lehine anlamlı fark olduğu görülmüştür. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi kullanılmış ve aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 4.9.

Meslekteki Hizmet Yılına göre (Tukey Testi)

	Meslekteki Hizmet Yılı	Ortalama Fark	Standart Sapma	Sig.
1-5 Yıl	6-10 Yıl	.043	.07948	.981
	11-15 Yıl	-.139	.08041	.415
	16-20 Yıl	-.208	.08781	.127
	20 Yıl ve Üstü	-.299*	.09369	.013
6-10 Yıl	1-5 Yıl	-.043	.07948	.981
	11-15 Yıl	-.183*	.06142	.025
	16-20 Yıl	-.252*	.07083	.004
	20 Yıl ve Üstü	-.343*	.07801	.000
11-15 Yıl	1-5 Yıl	.13940	.08041	.415
	6-10 Yıl	.18336*	.06142	.025
	16-20 Yıl	-.06863	.07188	.875
	20 Yıl ve Üstü	-.16044	.07896	.253
16-20 Yıl	1-5 Yıl	.20803	.08781	.127
	6-10 Yıl	.25200*	.07083	.004
	11-15 Yıl	.06863	.07188	.875
	20 Yıl ve Üstü	-.09181	.08648	.826
20 Yıl ve Üstü	1-5 Yıl	.29985*	.09369	.013
	6-10 Yıl	.34381*	.07801	.000
	11-15 Yıl	.16044	.07896	.253
	16-20 Yıl	.09181	.08648	.826

Tablo 4.9’da farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi kullanılmış ve şu sonuçlara varılmıştır. Meslekteki hizmet yılına göre gruplar arasında anlamlı farklılığın olduğu tespit edilmiştir. 1-5 yıl grubu ile 20 yıl ve üstü grubu anlamlı bir farklılığa sahiptir. 6-10 yıl grubu ile 11-15 yıl ve 16-20 yıl grubu anlamlı bir farklılığa sahiptir. 11-15 yıl ile 6-10 yıl grubu anlamlı bir farklılığa sahiptir. 16-20 yıl grubu ile 6-10 yıl grubu arasında anlamlı bir farklılık vardır. 20 yıl ve üstü grubu 1-5 yıl ve 6-10 yıl grubu ile anlamlı bir farklılığa sahiptir.

4.5. Dördüncü Probleme İlişkin Bulgular

Katılımcıların, okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanıma düzeyine ilişkin algılarında; okul kademesi değişkenlerine göre anlamlı fark olup olmadığı test edilmiş aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

Tablo 4.10.

Okul Kademesine göre grupların katılımcı sayısı, ortalamaları ve standart sapmaları

Gruplar	N	X	S.S.
İlkokul	94	2.7852	.36494
Ortaokul	115	2.5007	.43070
Lise	96	2.6119	.42100
Toplam	305	2.6234	.42370

Yukarıdaki tabloda okul kademesine göre grupların katılımcı sayısı, ortalamaları ve standart sapmaları gösterilmiştir.

Tablo 4.11.

Okul Kademesine göre okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılma düzeyi dağılımları (ANOVA Testi)

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	Sig.
Gruplar Arası	4.204	3	2.102	12.603	.000*
Gruplar İçi	50.371	302	.167		
Toplam	54.575	305			

*p<0.05

Tablo 4.11. incelendiğinde $p = 0.000 < 0.05$ sonucunda istatistiksel olarak okul kademesi arasında ilkokul kademesi lehine anlamlı fark bulunmuştur.

Tablo 4.12.

Okul Kademesine Göre (Tukey Testi)

Okulunuzun Kademesi	Okulunuzun Kademesi	Ortalama Fark	Standart Sapma	Sig.
İlkokul	Ortaokul	.28447*	.05679	.000
	Lise	.17328*	.05926	.010
Ortaokul	İlkokul	-.28447*	.05679	.000
	Lise	-.11119	.05646	.122
Lise	İlkokul	-.17328*	.05926	.010
	Ortaokul	.11119	.05646	.122

Tablo 4.12’de Okul kademesine göre farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını tespit etmek amacıyla Post Hoc testlerinden Tukey testi kullanılmış ve şu sonuçlara varılmıştır. Okul kademesine göre gruplar arasında anlamlı farklılığın olduğu tespit edilmiştir. İlkokul grubu ile ortaokul ve lise grubu anlamlı bir farklılığa sahiptir.

BÖLÜM V

TARTIŞMA

Bu bölümde öncelikle araştırmanın amacı, önemi, yöntemi özetlenmiş daha sonrasında elde edilen ve gerek kendi içerisinde gerekse daha önce tamamlanan araştırmalarla karşılaştırılan bulgulardan çıkarılan sonuçlar, uygulamaya ve yapılacak araştırmalara ilişkin öneriler sunulmuştur.

5.1. Tartışma

Bireylerin sürekli değişmekte ve gelişmekte olan teknolojiye adaptasyonu için, teknolojinin anlaşılması ve imkânlarından faydalanması için bilgi, kazanım, tutum ve alışkanlık elde etmeleri gerekir. Teknoloji okur-yazarlığı insanlar tarafından teknolojinin anlaşılmasını sağlar (Bacanak, 2003).

MEB Öğretmen Mesleği Genel Yeterliliği ölçüleri içerisinde öğretmenlerin hem teknolojiyi kullanabilen hem de sınıf ortamını öğrencilerine teknolojiyi kullandırabilen eğitim öğretim ortamlarını teknolojiyi kullanabilecekleri şekilde düzenleyebilen ve teknoloji kullanımında öğrencilere model olabilen kişiler olması beklenmektedir. Bu beklenti doğrultusunda baktığımızda yaptığımız çalışmada yönetici ve öğretmenlerin derslerde teknolojiyi kullandıkları görülmektedir. Tutum ölçeği maddelerine verilen cevaplar incelendiğinde büyük çoğunluğun Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin kullanımını, öğretim programlarının amacına ulaşması açısından yararlı gördüklerini, BİT'in derste kullanımının öğretmen başarısını artıracığını düşündüklerini belirtmişlerdir.

Araştırmamızda elde edilen sonuçlara bakıldığında en önemli sonuçlardan iyi bir öğretmen olabilmenin koşullarından biride bilgi ve iletişim teknolojilerini etkin bir şekilde kullanmak olduğunu düşündüğünü belirtmesidir. Bu sonucu destekler nitelikte araştırmada uygulanan BİT'e yönelik tutum ölçeği ile, yönetici ve öğretmenlerin BİT'in eğitimde kullanımına yönelik genel tutumlarının olumlu

olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuç, Akkoyunlu (1996) tarafından gerçekleştirilen çalışma sonuçları ile örtüşmektedir.

Yönetici ve öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerinin okullarda kullanılmasına ilişkin algılarıyla ilgili büyük çoğunluğun derslerinde görsel - işitsel araçları kullanmayı istediğini, BİT'in derste kullanımının öğrencilerin başarısını artıracaklarını düşündüğünü, BİT'in kullanımı ile öğrencilerin derse aktif olarak katılacağını, BİT'in eğitim ve öğretimin kalitesini arttırdığına inandığını belirtmişlerdir. Bu sonuç öğretmenlerin teknolojiye ilişkin algılarıyla ilgili Hazzan'ın çalışmasını destekler niteliktedir.

Çavaş, Çavaş, Karaoğlan ve Kışla (2009) tarafından Türkiye'nin yedi farklı bölgesinden seçilen 1071 fen bilgisi öğretmeni ile bilgisayar tutumları bağımlı değişkeni ve cinsiyet, yaş, bilgisayar sahipliği ve bilgisayar deneyimi bağımsız değişkenleri üzerine yaptıkları çalışmada, öğretmenlerin yarısına yakını bilgisayar kursuna katıldıkları, bilgisayarı evde ve okullarında ki kullanım seviyelerinin yüksek olduğunu tespit etmişlerdir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin neredeyse tümünün bilgisayar teknolojilerine yönelik pozitif tutuma sahip oldukları sonucunu elde etmişlerdir. Bu araştırmanın sonuçları yaptığımız araştırmanın sonuçları ile paralellik göstermektedir.

Zaman ilerledikçe teknolojinin baş döndürücü bir hızla gelişmesi ve hayatın önemli bir parçası haline gelmesi ile birlikte eğitimcilerin algı ve tutumlarında olumlu yönde değişikliklerin olduğu görülüyor. Ayrıca araştırma sonuçlarına göre, öğretmenlerin BİT'in öğrenmeyi kolaylaştırdığına, öğrenci ve öğretmen başarısını artırdığına, öğrencilerin ilgisini çekeceğine ve öğretimin daha etkili olması için BİT uygulamalarının gerekli olduğuna inandıkları belirlenmiştir.

Sonuç olarak okullarda Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin kullanılması, eğitim ve öğretimle bütünleştirilmesi için öğretmenlerin önemsemesi ve bilgi, beceri ve yeteneklerine bağlıdır. İlkokul, ortaokul ve liselerde görev yapan öğretmenlerin eğitim ve öğretimde kullandıkları Bilgi ve İletişim Teknolojilerine yönelik kabul ve kullanım davranışlarını ölçmek amacıyla, öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojilerini kabullenme durumu ve kullanıma yönelik tutum ve bazı dış değişkenler ile incelenmiştir. Araştırma tarama modeliyle, Muş İl Merkezinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilkokul, ortaokul ve liselerde görev yapmakta olan yönetici ve öğretmenler ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmaya dâhil olan yönetici ve

öğretmenlerin tamamı ölçeğin büyük bir kısmında kayıp veri oluşturmadan geri dönmüştür.

Yönetici ve öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerinin okullarda kullanıma ilişkin tutumu incelendiğinde okullarda Bilgi ve İletişim Teknolojilerinden faydalandığı BİT'e bakış açısının olumlu olduğu görülmektedir.

BÖLÜM VI

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırma bulgularına göre ortaya çıkan sonuçlar ışığında; tartışma, sonuç, gelecek araştırmalara dair öneriler ve çalışmanın sonuçlarına dair önerilere yer verilmiştir.

6.1. Sonuçlar

Okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılmasına yönelik öğretmenlerin pozitif yönde bir algıya sahip olmakla beraber okul yöneticileri de aynı görüşe sahiptirler. Yönetici ve öğretmenlerin görüşüne göre “Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) kullanımını, öğretim programlarının amacına ulaşması açısından yararlı görüyorum.” maddesi en yüksek ortalamayı alırken, “BİT’in öğrencilerin yaratıcılığını sınırladığını düşünüyorum.” maddesi ise en düşük ortalamayı almıştır. Öğretmenlerin “BİT’in derste kullanımı fazladan iş yükü getiriyor.” görüşüne katılma seviyeleri, yöneticilerin katılma seviyelerinden yüksek bulunmuştur.

Yöneticilerin “BİT’in derste kullanımının öğretmen başarısını artıracığını düşünüyorum.” görüşüne katılma seviyeleri, öğretmenlerin katılma seviyelerinden yüksek bulunmuştur. Yöneticiler “BİT ile gerçekleşen derslerin öğrencilerin ilgisini çekeceğine inanıyorum.” maddesinde öğretmenlerin görüşlerine göre farklılık vardır. Okul yöneticileri öğretmenlere göre daha yüksek seviyede katılmışlardır. Yöneticiler “BİT’in eğitimde kullanımı ülkemiz için lükstür.” maddesinde öğretmenlerin görüşlerine göre farklılık vardır. Öğretmenler, okul yöneticilerine göre daha düşük seviyede katılmışlardır.

Yöneticiler “BİT’in derste kullanımının zor olduğunu düşünüyorum.” görüşünde çok yüksek seviyede katılırken; öğretmenler daha düşük seviyede katılmışlardır. Yöneticiler “BİT araç ve gereçlerinin derste kullanılmasının zaman kaybına neden olacağını düşünüyorum.” görüşünde çok yüksek seviyede katılırken; öğretmenler daha düşük seviyede katılmışlardır.

Yöneticiler “BİT desteğinin öğrenmeyi kolaylaştırdığına inanıyorum.” maddesinde öğretmenlerin görüşlerine göre farklılık vardır. Öğretmenler okul yöneticilerine göre daha yüksek seviyede katılmışlardır.

Öğretmenler “Derslerimde görsel - işitsel araçları kullanmayı istiyorum.” görüşünde yüksek seviyede katılırken; yöneticiler çok daha düşük seviyede katılmışlardır. Yönetici ve öğretmenlerin “BİT’in kullanımı ile öğrencilerin derse aktif olarak katılacağını düşünüyorum” arasında farklılık bulunmamıştır. “BİT’in eğitim bilimine önemli katkılar sağlayacağını düşünüyorum.” Maddesinde yönetici ve öğretmenler arasında farklılık bulunmamıştır. Yönetici ve öğretmenlerin “Öğrencilerimizin bilgisayar destekli eğitim görmeleri idealimdir.” Maddesinde fark bulunmamıştır. Farklı okul düzeyinde olan yöneticiler, “Ülkemiz için BİT uygun değildir.” arasında farklılık bulunmamıştır. Yöneticilerin sahip oldukları okul düzeyi, “BİT’in eğitim ve öğretimin kalitesini arttırdığına inanıyorum” maddesine yönetici ve öğretmenlerin katılımı yüksek düzeyde olmuştur. Yönetici ve öğretmenlerin “BİT’in öğretmene bir rakip oluşturduğunu düşünüyorum” maddesinde farklılık bulunmamış. Yöneticilerin sahip oldukları mesleki kıdem, “BİT kullanılmasının öğrenciyi pasifleştirdiğini düşünüyorum.” etkilemiştir. Yöneticiler “Görsel-İşitsel araçların öğrenmede kalıcılığı artırdığına inanıyorum.” maddesinde öğretmenlerin görüşlerine göre farklılık vardır. Öğretmenler, okul yöneticilere göre daha düşük seviyede katılmışlardır. Yöneticilerin “Eğitim sistemimizin en büyük sorunlarından birisinin de BİT’in etkin bir şekilde kullanılmaması olduğunu düşünüyorum.” katılma seviyeleri, öğretmenlerin katılma seviyelerinden yüksek bulunmuştur.

Yöneticiler ve öğretmenler tarafından “Bütün öğretmenlerin BİT konusunda sürekli bilgilendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.” görüşü yüksek bulunmuştur. “BİT’in uygulama alanlarını tanımaya gerek duymuyorum.” maddesinde yönetici ve öğretmenlerin görüşleri arasında farklılık vardır. Öğretmenler kısmen katılırken; yöneticiler bu maddeye tam katılmışlardır.

Hem yönetici hem de öğretmenler, “Öğretimin özel hedeflerinin gerçekleştirilmesinde, BİT’in kullanılmasının gerekli olmadığına inanıyorum.” maddesine hiç katılmıyorum düzeyine yakın görüş bildirmişlerdir.

Yönetici ve öğretmenler, aynı görüşte oldukları “BİT ile ilgili eğitim araç ve gereçleri derslerimde kullanmayı seviyorum.” maddesinde katılıyorum düzeyine yakın görüş bildirmişlerdir. “BİT’in imkânlarına yer verildiğinde derslerin daha verimli olacağına inanıyorum.” maddesinde yönetici ve öğretmenlerin görüşleri

arasında farklılık vardır. Öğretmenler düşük düzeyde bu görüşe katılırken; yöneticiler ise daha yüksek düzeyde katılmışlardır. “BİT yardımı ile ders işlemek benim için büyük zevktir.” maddesinde yönetici ve öğretmenlerin görüşleri arasında farklılık bulunamamıştır. “BİT’in derste motivasyonu yükselttiğine inanıyorum.” maddesine yüksek seviyede katılmışlardır. “BİT’in öğretmenlerin yaratıcılığını sınırladığını düşünüyorum” maddesinde yönetici ve öğretmenlerin görüşleri arasında farklılık vardır. Öğretmenler kısmen katılırken; yöneticiler yüksek seviyede katılmışlardır. “BİT’in araç ve gereçlerini kullanmanın bilgi ve beceri gerektirdiğine inanıyorum.” maddesinde yönetici ve öğretmenlerin görüşleri arasında farklılık vardır. Öğretmenler bu görüşe düşük seviyede katılırken; yöneticiler tam olarak katılmışlardır.

Yönetici ve öğretmenlerin görüşüne göre “Öğretimin daha etkili olması için BİT uygulamalarının gerekli olduğuna inanıyorum.” maddesinde aynı görüşte oldukları ve bu görüşe tam olarak katılmışlardır. Farklı branşta olan öğretmenler, “İyi bir öğretmen olabilmenin koşullarından birinin de BİT’i etkin bir şekilde kullanmak olduğunu düşünüyorum.” arasında farklılık bulunmamıştır. “BİT’in öğrencilerin yaratıcılığını sınırladığını düşünüyorum.” Maddesine yönetici ve öğretmenlerin görüşleri arasında farklılık yoktur.

Araştırmada elde edilen sonuçlara ilişkin olarak uygulamaya ve kuramsal araştırmalara yönelik birtakım öneriler geliştirilmiştir:

6.2.1. Uygulamaya Yönelik Öneriler

- 1) Okullara kurulacak olan teknolojilerin kullanım kolaylığından çok uygun olması ve sağlayacağı faydalarına odaklanılmalıdır.
- 2) Yönetici ve Öğretmenlere bu teknolojileri verimli kullanabilmeleri için gerekli eğitimlerin verilmesi önemlidir.
- 3) Öğretmenlerin BİT’i kullanabilmesi için seminerler düzenlenmeli ve katılmaları performansları açısından önemli olacaktır.
- 4) İhtiyaçlar doğrultusunda gelecek için teknoloji konusunda öğretmenlerin görüşlerine başvurulmalıdır.
- 5) Okullarda bilgi ve iletişim teknolojilerini verimli kullanabilmek için uzmanlardan destek alınabilir.

6.2.2. Araştırmaya Yönelik Öneriler

- 1) Farklı ölçeklerle yeni araştırmalar yapılarak kapsam genişletilebilir.

- 2) Yeni çalışmalarla teknolojilerin kullanımı test edilebilir.
- 3) Araştırmalara farklı değişkenler eklenerek yeniden test edilebilir.

6.2.3. Gelecek Araştırmalara Dair Öneriler

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin okullarda kullanımına yönelik yönetici ve öğretmenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi amacıyla yapılan bu çalışmanın sonuçlarına dayanarak aşağıda yer alan gelecek araştırmalara dair öneriler ortaya konabilir:

- 1) Bilgi ve iletişim teknolojilerinin okullarda kullanımına yönelik yönetici ve öğretmenlerin görüşlerini belirleyebilmek amacıyla nicel ve nitel araştırmalar yapılabilir.
- 2) Bu çalışma ilköğretim ve lise kademelerinde yapılmıştır. Benzer bir çalışma yükseköğretim kademelerinde de yürütülebilir.
- 3) Bilgi ve iletişim teknolojilerinin okullarda kullanımına yönelik yönetici ve öğretmenlere yönelik hizmet içi eğitim çalışmaları yapılabilir.
- 4) Bilişim destekli eğitimin kalitesini ve devamlılığını arttırmak için okullardaki olanakların geliştirilmesi ile çalışmalar yapılabilir.
- 5) Bu araştırmanın evreni Muş ilidir. Ülkemizin tüm illerini de kapsayacak bir çalışmanın yapılması ülkemizde bilgi ve iletişim teknolojilerinin okullarda kullanımını belirleme açısından daha sağlıklı bir genelleme yapılabileceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Akkoyunlu, B. (1996). *Öğrencilerin bilgisayara karşı tutumları*. Eğitim ve Bilim, 20(100), 15-29.
- Akkoyunlu, B. (2002). *Educational Technology in Turkey: Past, Present and Future*. Educational Media International., Vol. 39, No 2: 165-174.
- Akkoyunlu, B. (1998). *Eğitimde Teknolojik Gelişmeler*. Çağdaş Eğitimde Yeni
- Alakuş, A. O. (2003). *Öğretme-Öğrenme Sürecinde Uzaktan Öğretim ve Türkiye'deki Yansımaları*. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi. c.2 s.6: 72-82.
- Aşkar, P. (2004). *Bilişim Teknolojilerinin Eğitim – Öğretim Sürecinde Kullanılması*
- Alkan, C. (2005). *Eğitim Teknolojisi*. 7. bs. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Altınçelik, B. (2009). *İlköğretim Düzeyinde Öğrenmede Kalıcılığı ve Motivasyonu Sağlaması Yönünden Akıllı Tahtaya İlişkin Öğretmen Görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Altun, S. (2006). *Complexity of Integrating Computer Technologies Into Education in Turkey*. Educational Technology and Society, c. 9. s. 1: 176-187.
- AÖF. (2016). *Anadolu Üniversitesi Açık öğretim Eğitim Sistemi*. <http://abp.anadolu.edu.tr/tr/birim/genelBilgi/2/1/1> (21.05.2016).
- Asimov, I. (2006). *Bilim ve Buluşlar Tarihi*. çev. Elif Topçugil. Ankara: İmge Kitabevi.
- Bacanak, A., Karamustafaoğlu, O., Köse, S. (2003). *Yeni bir bakış: Eğitimde teknoloji okuryazarlığı*. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. s.14: 191-196.
- Barker, P., Yeates, H. (1985). *Introducing Computer Assisted Learning*. London: Prentice HallInt.
- Beşli, Z. (2007). *Teknoloji ve Toplum: Ortaöğretim Öğrencilerinde Teknoloji Kullanımı ve Etkileri*. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Clark, K. (2000). *Urban Middle School Teachers' Use of Instructional Technology*. Sam Houston State University Journal of Research on Computing in Education. c. 2. s. 33: 178-195.
- Coldeway, D. (1986). *Distance Education in Canada. Learner Characteristics and*

- Success. ed. Ian Mugridge, David Kaufman. London: Croom-Helm: 81-93
- Çavaş, B.,Cavas, P., Karaoglan, B. ve Kısıla,T. (2009). *A Study on Science Teachers' Attitudes to ward Information and Communication Technologies in Education*.TheTurkish Online Journal of EducationalTechnology, 8(2), 20-32.
- Çilenti, K. (1988). *Eğitim Teknolojisi ve Öğretim*. Ankara: Yargıcı Matbaası.
- Demetriadis, S.,Barbas, A., Molohides, A., Palaigeorgiou, G., Psillos, D., Vlahavas, I.,Tsoukalas, I. ve Pombortsis, A. (2003). “*Cultures in negotiation: teachers’ acceptance/resistance attitudes considering the infusion of technology in to schools*”, Computers&Education, Vol. 41, No 1: 19-37
- Demiraslan, Y. ve Usluel, Y. K. (2005). *Bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğrenme-öğretme sürecine entegrasyonunda öğretmenlerin durumu*, The Turkish Online Journal of Educational Technology - TOJET, 4(3), 109-113.
- Demirel, Ö., Seferoğlu, S., Yağcı, E. (2004). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. 5. bs. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- EĞİTEK,2015. *Uzaktan Eğitim*.
(http://yegitek.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2015_01/23051224_yegitek2014.pdf).44- 45
- Ergin, A. (1995). *Öğretim Teknolojisi ve İletişim*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Fer, S. (2004). *İngilizce Öğretmenliği Aday Öğretmenlerinin Meslek Yaşamlarında Kullanacakları ile Üniversitedeki Öğretim Elemanlarının Kullandığı Öğretim Materyalleri Arasındaki İlişki*. Eğitim Araştırmaları Dergisi, c:5. s. 17: 147-163.
- Göktas, Y., Yıldırım, S. ve Yıldırım, Z. (2009). *Main Barriers and Possible Enablers of ICTs Integration intoPre-service Teacher Education Programs*. Journal of Educational Technology&Society, 12(1),193-204
- Göktaş, Y., Gedik, N., Karaoğlu, A., Çağıltay. K.(2009). *Öğretim Teknolojilerinin Osmanlı İmparatorluğu Dönemindeki Tarihsel Gelişimi*. Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi, s. 24: 81-92.
- Gülbahar, Y. (2009). *E-öğrenme*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Günay, D.,Arıduru, A.(2011). *Teknolojinin Konumu ve Niteliği. II. Teknoloji, Kalite ve Üretim Sistemleri Konferansı*, 07-08 Haziran 2001.http://www.academia.edu/411215/Teknolojinin_Konumu_Ve_Neli%C4%9Fi (30.06.2016)

- Hızal, A. (1993). *Eğitim Teknolojisi Ders Notları. Basılmamış Ders Notları.*
Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi.
- Hotomaroğlu, A. (1997). *Bilgisayar Destekli Öğretimde Ders Yazılımının Değerlendirilmesi.* Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- International Society for Technology Education (ISTE). National Educational Technology Standardsfor Teachers. Eugene: ISTE Publications (2000).
- İşman, A. (2001). *Bilgisayar ve Eğitim.* Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. s.2: 1-34.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemi,* Ankara, Nobel Yayın Dağıtım.
- Kaya, G. ve Usluel, Y. K. (2011). *Öğrenme-Öğretme Süreçlerinde Bit Entegrasyonunu Etkileyen Faktörlere Yönelik İçerik Analizi.* Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, 31, 48-67.
- Kaya, Z.,(2006). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme.* 2. bs. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Keegan, D. (1998). *On Defining Distance Education. Distance Education: International Perspectives.* ed. David Sewart, DesmondKeegan, BorjeHolmberg. London: Routledge.
- Keser, H.,(1988). *Bilgisayar Destekli Öğretim İçin Bir Model Önerisi.* Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Kirschhner, P. ve Selinger, M. (2003). *TheState of Affairs of Teacher Education withRespectto Information and Communications Technology, Technology, Pedagogyand Education, Vol. 12, No 1: 5-17.*
- Koca, M. ve Usluel, Y. K. (2007). *Öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojilerini Kabul ve Kullanım Niyetleri,* Eğitim Bilimleri ve Uygulama, 6(11), 4-18.
- Lortoğlu, A.,(2008). *Sınıf Öğretmenlerinin Yapılandırmacı Öğretim Programı Kapsamında, Eğitim Teknolojisi Uygulamalarında Karşılaştıkları Güçlükler.* Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü.
- Maguth, B. M.,(2009). *Investigating StudentUse Of Technology ForInformed And Active Democratic CitizenshipIn A Global And Multicultural Age.* Yayımlanmamış Doktora Tezi. The Ohio State Üniversitesi
- Mayya, S. (2007). *Integrating New Technology To Commerce Curriculum: How To Overcome Teachers' Resistance?* TheTurkish Online Journal Of Educational Technology, 6(1).

- Mazman, S. G. ve Usluel, Y. K. (2011). *Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Öğrenme-Öğretme Süreçlerine Entegrasyonu: Modeller ve Göstergeler*. Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama, 1(1), 62–79.
- MEB, *Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlilikleri*.,
<http://otmg.meb.gov.tr/YetGenel.html> (02.01.2017)
- McNeill, W. H.,(2003). *Dünya Tarihi*. çev. Alâeddin şenel. 7. bs. Ankara: İmge Kitabevi.
- Moore, J.,Knuth, R., Borse, J. ve Mitchell M. (1999). *Teachertechnology competencies: Early indicators and benchmarks*. Paperpresented at Societyfor Information Technology&TeacherEducation International Conference, San Antonio, TX.
- Numanoğlu, G., (1995). *Bir Eğitim Ortamı Olarak Bilgisayardan Yararlanmada Politika ve Stratejiler*.Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Orlando, J. (2009). *Understanding changes in teachers' ICT practices: a longitudinal perspective*. Technology, PedagogyandEducation, 18(1), 33 – 44.
- Russell, G.,Bradley, G., 1997. *Teachers' ComputerAnxiety: Implicationsfor Professional Development*. Educationand Information Technologies, 2, 17-30.
- Saçlı, A. (2009). *Uluslararası Çevre Politikaları Çerçevesinde Çevre-Teknoloji İlişkisi*. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sakallı, M, Bakay, G. , Hüssein. G. (2008). *Yeni Eğitim Teknolojilerine İlişkin Öğretmen Görüşleri*.
<http://ietc2008.home.anadolu.edu.tr/ietc2008/135.doc>
- Seferoğlu, S. S, Akbıyık, C. ve Bulut, M. (2008). *İlköğretim Öğretmenlerinin ve Öğretmen Adaylarının Bilgisayarların Öğrenme/Öğretme Sürecinde Kullanımı ile İlgili Görüşleri*. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 35, 273-283.
- Senemoğlu, N. 2011. *Gelişim Öğrenme ve Öğretim Kuramdan Uygulamaya*. 19. bs. Ankara: Pegem Akademi.
- Michael, S.,Albright, M. Zvacek. S. (2003).*Teachingand Learning at a Distance: Foundations of DistanceEducation*. 2. bs. New Jersey: PrenticeHall.
- Sönmez, V. (1999). *Program Geliştirmede Öğretmen Elkitabı*. 8. bs. Ankara: Anı

Yayıncılık.

- Şahin , Yanpar, T. ,Yıldırım, S. 2002. *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*.Ankara: Anı Yayınları.
- Tella, A.,Tella, A., Toyobo, O. M., Adıka, L. O. ve Adeyinka, A. A. (2007). *Assessment Of Secondary School TeachersUses Of Ict's: Implications For Further Development Of Ict's Use In Nigerian Secondary Schools*.The Turkish Online Journal of Educational Technology, 6(3), 5-17.
- Tor, H. (1993). *Teknoloji ve Aile*.Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi. c.1. s. 1: 39-48.
- Uçar, M. (1998). *İlköğretimde Ders Araç Gereçleri Kullanımı Konusunda Öğretmen Görüşlerinin Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Umay, A. (2004). *Primary mathematics teachers and prospective teachers perspectivestowards ICT use*. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 26, 176-181.
- Usluel, Y. K. ve Mazman, S. G. (2010). *Eğitimde Yeniliklerin Yayılımı, Kabulü Ve Benimsenmesi Sürecinde Yer Alan Öğeler: Bir içerik Analizi Çalışması*. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 39(3), 60-74.
- Usluel, Y. K., Aşkar, P. ve Baş, T. (2008). *A Structural Equation Model for ICT Usage in Higher Education*. Educational Technology&Society, 11(2), 262-273.
- Usluel, Y. K., Mumcu, F. K. ve Demiraslan, Y. (2007). *Öğrenme-öğretme sürecinde Bilgi ve İletişim Teknolojileri: Öğretmenlerin entegrasyon süreci ve engelleriyle ilgili görüşleri*. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 32,164-178.
- Uşun, S. (2004). *Bilgisayar Destekli Öğretimin Temelleri*. 2. bs. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Yalın, H. İ.(2007).*Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Nobel Basımevi.
- Yanpar, T. (2006). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı*. 7.bs. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yılmaz, Y. (2011). *Mobil Öğrenmeye Yönelik Lisansüstü Öğrencilerinin ve Öğretim Elemanlarının Farkındalık Düzeylerinin Araştırılması*.Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

EKLER

EK 1. Tutum ölçeğini kullanma izni

BİT'e Yönelik Tutum Ölçeğinizi kullanmak için izin

Gelen Kutusu x

MehmetS Balkaya <msbalkaya49@gmail.com>

1.12.2015 ☆

Alıcı: bahar.karaoglan, bulentcavas, pinarcavas, tarik.kisla

İyi günler Hocam,
Hocam geliştirmiş olduğunuz BİT'e Yönelik Tutum Ölçeğinizi tez çalışmamda kullanabilir miyim?

Teşekkür eder saygılar sunarım

bahar karaoglan <bahar.karaoglan@ege.edu.tr>

1.12.2015 ☆

Alıcı: bana, bulentcavas, pinarcavas, tarik

Çalışmamıza atıf yapmak şartıyla tabii ki kullanabilirsiniz.

Bahar Karaoğlan

Kimden: "MehmetS Balkaya" <msbalkaya49@gmail.com>

Kime: "bahar karaoglan" <bahar.karaoglan@ege.edu.tr>, bulentcavas@gmail.com, pinarcavas@gmail.com, "tarik kisla" <tarik.kisla@ege.edu.tr>

Gönderilenler: 1 Aralık Salı 2015 13:57:29

Konu: BİT'e Yönelik Tutum Ölçeğinizi kullanmak için izin

...

EK 2. Tutum Ölçeği

BİLGİ VE İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ'NİN OKULLARDA KULLANIMINA İLİŞKİN YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Bu araştırma okullarda Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin kullanımına ilişkin yönetici ve öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesine yöneliktir. Bize vereceğiniz cevaplar sadece bilimsel araştırma dâhilinde kullanılacaktır. Aşağıda belirtilen anket maddelerine vereceğiniz içtenlikli cevaplar araştırmanın başarıya ulaşmasına büyük katkı sağlayacaktır.

Değerli zamanınızı ayırdığınız için teşekkür eder, saygılar sunarız.

Mehmet Sıddık BALKAYA
Yüksek Lisans Öğrencisi

1. Okulunuzun Kademesi : İlkokul Ortaokul Lise
2. Ünvanınız : Okul Müdürü Müdür Yardımcı Öğretmen
3. Meslekteki Hizmet Yılız : 1-5 Yıl 6-10 Yıl 11-15 Yıl 16-20 Yıl 20 Yıl ve üstü
4. Cinsiyetiniz : Bay Bayan
5. Yaşınız : 22-27 28-32 33-38 39-44 45 ve üstü
6. Eğitim Durumunuz : Ön Lisans Lisans Yüksek Lisans Doktora

TEKNOLOJİYİ DERSLERDE KULLANMA DURUMUNUZ

	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1.Sınav kâğıdı hazırlama					
2.Sunum yapma					
3.Elektronik ansiklopedileri kullanma					
4.Animasyon hazırlama					
5.Öğrencilere araştırma yaptırma					
6.Öğrencilere yazılı çalışmalar yaptırma					
7.Öğrencilere resim, çizim yaptırma					
8.Öğrencilere sunu hazırlatma					
9.Öğrencilere hesap tablosu hazırlatma					
10.Dersle ilgili görüntü ve sesleri yürütme					
11.Eğitsel oyunları kullanma					
12.İletişim programlarını kullanma					
13.Sosyal paylaşım sitelerini kullanma					
14.İnternet ve haberleşme					

BİT TUTUM ÖLÇEĞİ

	Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1.Bilgi ve İletişim Teknolojileri(BİT) kullanımını, öğretim programlarının amacına ulaşması açısından yararlı görüyorum.					
2.BİT'in derste kullanımı fazladan iş yükü getiriyor.					
3.BİT'in derste kullanımının öğretmen başarısını artıracığını düşünüyorum.					
4.BİT ile gerçekleşen derslerin öğrencilerin ilgisini çekeceğine inanıyorum.					
5.BİT'in eğitimde kullanımı ülkemiz için lükstür.					
6.BİT'in derste kullanımının zor olduğunu düşünüyorum.					
7.BİT araç ve gereçlerinin derste kullanılmasının zaman kaybına neden olacağını düşünüyorum.					
8.BİT desteğinin öğrenmeyi kolaylaştırdığına inanıyorum.					
9.Derslerimde görsel - işitsel araçları kullanmayı istiyorum.					
10.BİT'in derste kullanımının öğrencilerin başarısını artıracığını düşünüyorum.					
11.BİT'in kullanımı ile öğrencilerin derse aktif olarak katılacağını düşünüyorum.					
12.BİT'in eğitim bilimine önemli katkılar sağlayacağını düşünüyorum.					
13.Öğrencilerimizin bilgisayar destekli eğitim görmeleri idealimdir.					
14.Ülkemiz için BİT uygun değildir.					
15. BİT'in eğitim ve öğretimin kalitesini arttırdığına inanıyorum.					
16.BİT'in öğretmene bir rakip oluşturduğunu düşünüyorum.					
17.BİT kullanılmasının öğrenciyi pasifleştirdiğini düşünüyorum.					
18.Görsel-İşitsel araçların öğrenmede kalıcılığı artırdığına inanıyorum.					
19.Eğitim sistemimizin en büyük sorunlarından birisinin de BİT'in etkin bir şekilde kullanılmaması olduğunu düşünüyorum.					
20.Bütün öğretmenlerin BİT konusunda sürekli bilgilendirilmesi gerektiğini düşünüyorum.					
21.BİT'in uygulama alanlarını tanımaya gerek duymuyorum					
22.Öğretimin özel hedeflerinin gerçekleştirilmesinde, BİT'in kullanılmasının gerekli olmadığına inanıyorum.					
23.BİT ile ilgili eğitim araç ve gereçleri derslerimde kullanmayı seviyorum.					
24.BİT'in imkanlarına yer verildiğinde derslerin daha verimli olacağına inanıyorum.					
25.BİT yardımı ile ders işlemek benim için büyük zevktir.					
26.BİT'in öğretmenlerin yaratıcılığını sınırladığını düşünüyorum					
27.BİT'in derste motivasyonu yükselttiğine inanıyorum.					
28.BİT'in araç ve gereçlerini kullanmanın bilgi ve beceri gerektirdiğine inanıyorum.					
29.Öğretimin daha etkili olması için BİT uygulamalarının gerekli olduğuna inanıyorum.					
30.İyi bir öğretmen olabilmenin koşullarından birinin de BİT'i etkin bir şekilde kullanmak olduğunu düşünüyorum.					
31.BİT'in öğrencilerin yaratıcılığını sınırladığını düşünüyorum.					

ÖZGEÇMİŞ

Mehmet Sıddık BALKAYA 1978 yılında Muş'ta doğdu. İlkokulu Yaygın İlkokulu, ortaokulu Namık Kemal Ortaokulu, Lise öğrenimini İbni Sina Anadolu Lisesinde Muş'ta tamamladı. Fırat Üniversitesi Teknik Bilimler meslek Yüksek Okulu Bilgisayar programlama Bölümü'nden 1997 yılında mezun oldu. Anadolu Üniversitesi Maliye bölümünü 2007 yılında bitirdi. Bilişim Teknolojileri öğretmenliği yapmaktadır. Yabancı dili İngilizcedir.

VITAE

Mehmet Sıddık BALKAYA was born in muş in 1978. He completed his education at Yaygın primary school, Namık Kemal middle school and İbni Sina high school. He graduated from Fırat Universty technical sciences vocational school in 1997. İn 2007 he graduated from Anadolu Universty finance department. He has been working as a teacher of information tecnology. His foreign language is english.